

**ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ
PENTRU DEZVOLTAREA REGIUNII GIURGEU G10**

**EVALUAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE
LOCALĂ**

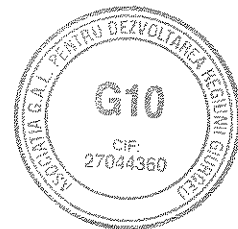
Perioada 2016-2018

PROIECT FINANȚAT DE
UNIUNEA EUROPEANĂ

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Cuprins

1. INTRODUCERE.....	1
2. REZUMAT	4
3. CONTEXT	6
IDENTIFICAREA BENEFICIARILOR SAU A ALTOR GRUPURI ȚINTĂ	16
4. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE EVALUĂRII	17
5. METODOLOGIA DE EVALUARE	19
6. CONSTATĂRI ȘI CONCLUZIILE EVALUĂRII	34
7. CONCLUZII, RECOMANDĂRI ȘI LECȚII DE ÎNVĂȚAT.....	36

ABREVIERI

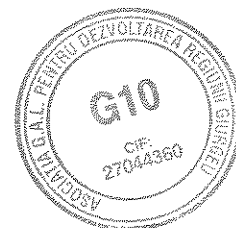
AFIR	Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale
AM	Autoritate de Management
AM PNDR	Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală
ANSVSA	Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
ANPM	Agenția Națională pentru Protecția Mediului
BCE	Banca Centrală Europeană
CE	Comisia Europeană
CM	Comitet de Monitorizare
CRFIR	Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale
FEADR	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
GAL	Grup de Acțiune Locală
INS	Institutul Național de Statistică
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
LEADER	Legături între Acțiuni pentru Dezvoltarea Economiei Rurale
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
OJFIR	Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale
PIB	Produs Intern Brut
PNDR	Programul Național de Dezvoltare Rurală
RNDR	Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală
SDL	Strategie de Dezvoltare Locală
SRL	Societate cu Răspundere Limitată
SWOT	Puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări
UAT	Unitate Administrativ Teritorială

PROIECT FINANȚAT DE
UNIUNEA EUROPEANĂ

AFIR
împreună creștem
satul românesc

UE Uniunea Europeană

1. Introducere

În perioada 2014-2020, în vederea asigurării unui cadru integrat pentru intervențiile ce vizează dezvoltarea mediului rural, este implementată **Strategia pentru dezvoltarea mediului rural 2014-2020** elaborată la nivelul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Documentul explică interrelaționarea existentă între Strategia Europa 2020, Acordul de parteneriat 2014-2020 și PNDR 2014-2020, acesta din urmă fiind identificat ca fiind un instrument esențial pentru implementarea obiectivelor PAC în domeniile securitatea alimentară, gestionarea durabilă a resurselor naturale, dezvoltarea teritorială echilibrată și dezvoltarea mediului rural. Sprijinul oferit prin PNDR 2014-2020 este complementar și coerent cu sprijinul furnizat prin Pilonul I – plăți directe.

La nivelul strategiei este prezentată în detaliu corepondența existentă între prioritățile stabilite la nivelul PNDR 2014-2020 și nevoile/provocările identificate în Acordul de Parteneriat pentru dezvoltarea mediului rural fiind explicată logica de intervenție a programului și modalitatea de integrare a intervențiilor planificate în cadrul acestuia cu alte Programe Operaționale definite pentru perioada 2014-2020 la nivel național.

Un alt document de referință pentru tematica agriculturii și mediului rural este "**Cadrul național strategic pentru dezvoltarea durabilă a sectorului agroalimentar și a spațiului rural în perioada 2014 - 2020-2030**". Conform acestui document, în vederea atingerii parametrilor de performanță este nevoie de monitorizare (dublarea randamentelor agricole; dublarea valorii producției vegetale și animale; dublarea valorii producției agroalimentare²) și este necesară o alocare masivă de capital investițional pentru echiparea teritoriului agricol și dezvoltarea infrastructurii rurale.

Conceptul de „rural” definește ansamblul spațiului în care sunt situate sate sau comune, raporturile de interdependență create între acestea, colectivitățile umane rezidente și particularitățile geografice, demografice, ecologice și socio-culturale aferente. Spațiul rural se caracterizează printr-o densitate redusă de locuințe și populație, activități economice realizate preponderent în sectorul primar (agricultură, silvicultură, zootehnie), un sentiment puternic de apartenență al locuitorilor față de comunitate și spațiul de rezidență, o identitate culturală sătească.

Dezvoltarea rurală este o problemă actuală, complexă, de durată, care urmărește modernizarea, echiparea și dotarea, prin sistematizare și amenajare, a teritoriului, fără a produce expansiunea urbanului, păstrând caracterul tradițional al spațiului și culturii rurale.

De-a lungul timpului, teoreticieni ai evaluării precum și donatori internaționali (Banca Mondială, Comisia Europeană) au dezvoltat definiții ale conceptului de evaluare. Astfel, Carol Weiss definește evaluarea ca fiind „o analiză sistematică a operațiunilor și beneficiilor unui program sau politici, prin comparație cu standard explicite ori implicite, cu scopul de a contribui la îmbunătățirea aceluia program sau politici”². Ghidul EVALSED3 susține că evaluarea pune sau ar trebui să pună accent pe învățare, cum să elaborăm, implementăm și gestionăm mai bine programele, strategiile și politicile

PROIECT FINANȚAT DE
UNIUNEA EUROPEANĂ

AFIR
împreună creștem
satul românesc

publice. Există și definiții care accentuează mai degrabă analiza beneficiilor și a impactului anumitor programe și politici publice, spre deosebire de definițiile de mai sus care pun accent pe evaluarea proceselor. Astfel, pentru Michael Mulreany, evaluarea poate fi definită ca „*procesul de analiză a măsurii în care obiectivele proiectului, programului sau politicii au fost atinse și cât de economic și eficient s-a întâmplat acest lucru*”⁴. Procesul de evaluare are o serie de beneficii, contribuind la îmbunătățirea strategiilor de dezvoltare locală, din punct de vedere al design-ului și implementării, la învățarea unor lecții utile pentru strategiile viitoare. Mai mult decât atât, evaluarea conduce la responsabilizarea entităților care gestionează strategiile cu privire la rezultatele acestora și implicit a modului în care sunt utilizate fondurile alocate. Între beneficiile evaluării putem enumera: îmbunătățirea capacității managementului SDL privind analiza și decizia; învățarea unor lecții utile pentru strategiile viitoare.

Responsabilitățile legale de monitorizare și evaluare sunt descrise în Regulamentul nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind fondurile europene structurale și de investiții (CPR), Regulamentul nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului nr. 1698/2005 al Consiliului, precum și în Regulamentul nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului nr. 1305/2013 care stabilește reguli detaliate cu privire la aplicarea cadrului comun de monitorizare și evaluare a politicii de dezvoltare rurală. colectarea datelor necesare evaluărilor.

Conform prevederilor art. 74, alin. 1, lit. (b) și (d) ale Regulamentului nr. 1305/2013, Comitetul de Monitorizare examinează activitățile și realizările legate de progresele înregistrate în punerea în aplicare a planului de evaluare și analizează și aprobă rapoartele anuale de implementare înainte de a le transmite Comisiei Europene.

Comitetul de Coordonare a Evaluării are rolul de a sprijini procesul de monitorizare și de evaluare și a asigura relevanța și realizarea la timp a activităților aferente, inclusiv disponibilitatea datelor, informațiilor și contactelor relevante pentru evaluatori.

Echipa de evaluator care sunt implicate în realizarea evaluării pot fi constituite din echipa tehnică a GAL G10 ȘI vor oferi informații relevante pentru monitorizarea și evaluarea Strategiilor de Dezvoltare Locală (SDL)

Beneficiarii sunt implicați în procesul de monitorizare și evaluare în două modalități. În primul rând, li se solicită să furnizeze informații necesare pentru evaluare prin cererile de finanțare și de plată

Acest document reprezintă o analiză a implementării Strategiei de Dezvoltare Locală GAL G10 pentru perioada cuprinsă între data semnării contractului de finanțare și data de 01 octombrie 2018.

Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală GAL G10 s-a desfășurat în scopul realizării unei analize aprofundate, cu caracter socio-economic, menită să identifice, cuantifice și să demonstreze prin dovezi ceea ce s-a realizat, rezultatele obținute și schimbările generate, explicând principalele mecanisme care au stat la baza acestor rezultate. Evaluarea urmărește modalitatea de operare a strategiei și efectele și rezultatele pe care le generează, așadar aceasta va contribui la îmbunătățirea SDL și va fi folosită ca bază pentru eventualele actualizări ale acesteia pe parcursul implementării

sale, scopul evaluării fiind de a detecta aspectele cheie care trebuie și pot fi schimbate pentru creșterea relevanței, eficacității și a impactului strategiei.

În cadrul procesului de evaluare au fost implicați, în diferite moduri, membrii Comitetului Director, liderii locali, beneficiarii de proiecte, participanți din teritoriu, precum și restul echipei tehnice a GAL.

2. Rezumat

Evaluarea SDL are ca principal scop analiza eficacității (măsura în care au fost îndeplinite obiectivele stabilite), eficienței (relația optimă între resursele folosite și rezultatele obținute), relevanței (măsura în care obiectivele programate sunt în conformitate cu nevoile, problemele și diferite alte aspecte întâlnite în implementarea programului) și a impactului socio-economic generat de intervențiile programului asupra dezvoltării durabile și echilibrate a teritoriului GAL G10.

Studiul de evaluare cuprinde rezultatele activităților de observare, analiză și evaluare a datelor privind intervențiile și acțiunile finanțate în perioada 24.11.2016-01.10.2018 prin intermediul SDL, la nivelul teritoriului G10. (Nota de informare 21665/30.10.2018) emis de Direcția Generală Rurală – Autoritatea de Management pentru PNDR)

În ansamblu, elaborarea prezentului studiu de evaluare precum și concluziile extrase au fost direct corelate cu disponibilitatea datelor provenite din sistemul de monitorizare, acestea fiind la rândul lor în relație directă cu gradul de implementare a măsurilor programate. Luând în considerare numărul de proiecte eligibile contractate și în curs de implementare până la 01.10.2018, se poate constata că implementarea anumitor măsuri din SDL se află încă într-o etapă incipientă, iar unele submăsuri cum ar fi 4.1, 7.2A, 7.5 nici nu au fost accesate deși fondurile alocate prin SDL au fost lansate de cel puțin de două ori. Totuși fondurile rămase disponibile din alocarea bugetară aferentă SDL sunt reduse, anumite recomandări trebuie avute în vedere cu ocazia modificării SDL.

Trebuie menționat totodată faptul că studiul este realizat în cadrul procesului de evaluare pe baza proiectelor contractate și în curs de implementare, deși modalitatea de formulare a întrebărilor, respectiv ”în ce măsură” este o caracteristică a evaluării de impact, bazată pe proiecte finalizate.

În general, intervențiile SDL prezintă un grad ridicat de relevanță și o contribuție directă sau potențială la dezvoltare a zonei rurale. Contribuția directă este furnizată de măsurile/submăsurile în cadrul proiectelor localizate pe teritoriul GALG10 (ex. sM 4.2, 4.3, 6.4, 7.2A, 7.2B, 7.5).

Eficacitatea submăsurilor cu alocări distincte pentru GAL G10, analizată din perspectiva atingerii indicatorilor de monitorizare, prezintă o situație mixtă, remarcându-se astfel submăsuri care sunt departe de a-și atinge ținta stabilită (sM 4.1, 7.2a, 7.5), submăsuri aflate într-o situație intermediară (de ex. sM 7.2B, care înregistrează un progres către ținta finală) și submăsuri cu un potențial ridicat de atingere a țintelor finale, având în vedere numărul proiectelor contractate și în curs de implementare (sM 4.3 și sM 6.4).

În urma analizei, este evidențiată necesitatea regândirii alocării bugetare pentru unele submăsurii, după cum urmează:

- Pentru sm 4.1, 7.2 A, 7.2B, 7.5 se poate menține situația existentă în acest moment, implicit alocarea bugetară;

- Pentru sm 6.4 se recomandă suplimentarea bugetului;
- Pentru sm 4.2, 4.3 se recomandă reducerea parțială a bugetului;

Prin studiul prezent au fost furnizate răspunsuri pentru cele 6 întrebări de evaluare, în baza următoarelor criterii de evaluare:

- ✓ În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?
- ✓ Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?
- ✓ În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?
- ✓ Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER?
- ✓ Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute? Ce măsuri au fost adoptate până la data evaluării și cu ce efect? Ce măsuri sunt încă necesare?
- ✓ În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?

În ansamblu elaborarea prezentului raport de evaluare precum și concluziile rezultate au fost direct corelate cu datele provenite din monitorizarea proiectelor.

În general gradul de eficacitate al implementării Strategiei de Dezvoltare Locală este unul mediu și reflectă rezultatele obținute în perioada 24.11.2016-01.10.2018.

Din alocarea financiară disponibilă în planul de finanțare al SDL (2.254.895 euro) a fost selectat 19 proiecte cu o valoare nerambursabilă de 1.625.041,85 euro (72%), contractat 13 proiecte cu o valoare de 1.141.964,80 euro (51%), cheltuielile efectuate de AFIR (suma plătită beneficiarilor de AFIR) este 0 euro. Gradul de atingere a indicatorilor de monitorizare este medie.

Studiul de evaluare a pus accent pe analiza eficacității, eficienței și relevanței programului. Astfel, pentru a se realiza analiza asupra eficacității, evaluarea a avut în vedere atingerea indicatorilor și capacitatea de contractare a submăsurilor cu buget dedicat pentru SDL GAL G10.

Concluzii, recomandări: În teritoriul GAL G10 se înregistrează o implementare neomogenă, întrucât anumite măsuri par a fi mai atractive pentru beneficiari decât altele. Acest lucru este determinat atât de factorii exogeni cât și alți factori.

Implementarea SDL indică o reticență generală și o dificultate de a investi în exploatațiile agricole și în prelucrarea, comercializarea și dezvoltarea produselor agricole și, totodată un interes ridicat în dezvoltarea activităților non-agricole. Anumite măsuri indică o capacitate de contractare mare (atractivitate sporită), cum ar fi sm 4.3, 6,4 și 7.2B, în timp ce altele sunt în faza de lansare, cum ar fi 4.1, 7.2A, și 7.5.

Este evidentă o creștere a gradului de conștientizare cu privire la oportunitățile oferite de GAL pentru facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de noi locuri de muncă.

Se recomandă sprijinirea diseminării informațiilor cu privire la obiectivele și posibilitățile de finanțare ale SDL, precum și consolidarea activităților de comunicare atunci când se lansează

AFIR
împreună creștem
satul românesc

apelurile de proiecte, în cadrul tuturor submăsurilor. De asemenea, este recomandată promovarea activităților de formare în rândul beneficiarilor anumitor măsuri, dar și în rândul grupurilor de acțiune locală, precum și promovarea accesului către sprijinul oferit prin servicii de consultanță. Este necesară elaborarea unei strategii mai structurate și adaptate pentru teritoriu, care să se bazeze pe o analiză actualizată a contextului și o evaluare a nevoilor. Pornind de la rezultatele preliminare ale SDL, ar fi utilă realocarea fondurilor către măsurile care au avut cele mai mari succese.

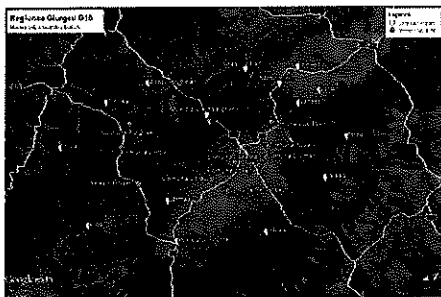
Se recomandă: - promovarea în continuare a SDL, precum și îmbunătățirea comunicării și participării părților interesate în cadrul submăsurii din SDL.

Pentru a asigura o implementare eficientă și de impact a SDL, se recomandă:

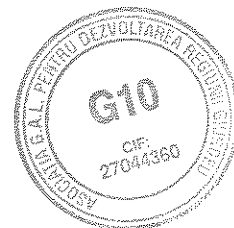
- promovarea serviciilor extinse și înființarea de noi servicii și activități ;
- implementarea submăsurilor 4.1 și 4.2, 7.2A, 7.5;
- promovarea instrumentului financiar în scopul facilitării accesului la credite ;
- de a realiza actualizări periodice ale datelor privind implementarea SDL și analiza acestora;
- în timpul fazei de implementare o implicare mai activă a GAL în vederea creșterii gradului de conștientizare a potențialilor beneficiari cu privire la importanța îmbunătățirii competențelor, diversificarea afacerilor, descoperirea de noi oportunități;
- este necesară selectarea de către GAL a unor Operatori economici cu experiență expertiză dovedită în relația cu AFIR, care pot fi recomandate beneficiarilor cu scopul de a garanta servicii de consiliere, pe diferite teme;
- o simplificare a procesului de implementare (licitații, achiziții publice, plăți ect.) pentru a ușura sarcinile administrative ale beneficiarilor;
- activitățile și instrumentele de comunicare folosite la animări și pe parcursul implementării proiectelor ar trebui în continuare dezvoltate;

Totodată, se recomandă realizarea în etapele viitoare de implementare a programului, a unei analize specifice privind modul în care abordarea LEADER a contribuit la dezvoltarea locală în zonele rurale, adoptarea criteriilor specifice de selecție în cadrul măsurilor, prin care să fie promovate incluziunea socială, reducerea sărăciei și creșterea economică.

3. Context

Regiunea Giurgeu G10 se situează în nordul județului Harghita, partea estică a Transilvaniei, și cuprinde zece unități administrative (un oraș – Borsec - și nouă comune – Ciumani, Corbu, Ditrău, Joseni, Lázarea, Remetea, Suseni, Tulgheș și nu în ultimul rând Voșlăbeni). Teritoriul este înconjurat de Munții Gurghiului și Hășmașul Mare din Carpații Orientali. Majoritatea UAT se întinde pe teritoriul depresiunii Giurgeului, iar cele din zona nordică, se află pe teritoriul depresiunii Borsecului. Orașul Borsec și comuna Ciumani, sunt cele două UAT care sunt sine stătătoare. Celelalte

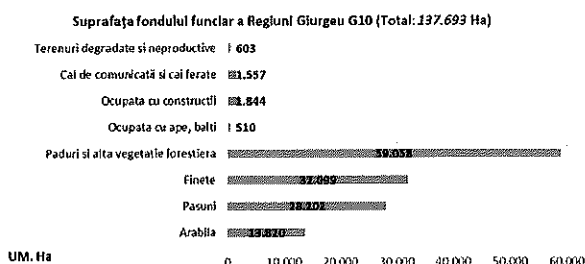
comune au sate componente. Din zona Borsec, comuna Tulgheș are în componență satele Hagota, Recea și Pintic, comuna Corbu are și satul Capu Corbului. UAT-urile din zona nordică sunt compuse în următorul fel: comuna Ditrău are ca sate componente Jolotca și Țengheler, în cazul comunei Remetea localitatea Șineu, Făgețel și Martonca, iar comuna Lăzarea mai are ca sat component localitatea Ghiduț. Zonei de sud aparțin UAT-urile Joseni (ca reședința de comună, și sate componente Borzont și Bucin), Suseni (ca reședința de comună, și sate componente Valea Strâmbă, Chileni, Liban și Senetea) și Voșlăbeni (ca reședința de comună, și satul component, Izvorul Mureșului).

Regiunea poate fi accesată foarte ușor pe cale rutieră, prin drumul european (E578), drumuri naționale (DN15 și DN13B) și drumuri județene (DJ126, DJ127, DJ138, DJ153C, DJ153D). Pe lângă drumurile menționate, cinci UAT-uri din regiune (Ditrău, Lăzarea, Valea Strâmbă, Voșlăbeni și Izvorul Mureșului), pot fi accesate și prin cale ferată, având stații pe traseul liniei ferate electrizată Deda-Sfântu Gheorghe.

Municipiul Gheorghieni este înconjurat de câteva UAT-uri din regiune, iar Municipiul Toplița se situează la o distanță de 18 km de Borsec și 21 km de Ditrău. Reședința de județ se află la o distanță puțin mai mare, mai precis la 30 km de satul Izvorul Mureșului.

Pornind de la ideea că UAT-se află la o altitudine cuprinsă între 700 – 1000 m, clima regiunii este mai răcoroasă, cunoscut ca și „Polul Nord” datorită temperaturilor scăzute în timpul iernii și a temperaturilor medii în timpul verii. Există un fenomen special în zonă, numit inversiunea termică (temperatura aerului rece fiind foarte scăzută, coboară dedesuptul aerului cald, ridicând pe acesta), în urma căruia scad temperaturile, ajungând chiar și la -30°. Solurile în general sunt argiloase și nisipoase, sărace din punct de vedere al substanțelor organice – aceste soluri fiind caracteristice zonelor de munte.

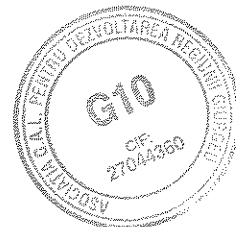
Suprafața regiunii este acoperită în mare parte de păduri și altă vegetație forestieră (reprezentând aproape jumătate din întreaga suprafață al fondului funciar), în funcție de suprafață, fiind urmat de fânețele, pășunile și terenurile arabile.

Sursa: INS Tempo, editare proprie

I.2. Demografie

Următorul element descrițional al caracteristicilor este cea cu datele demografice despre Regiunea G10. În primul rând se prezintă date despre evoluția populației, soldul migratoriu per 1000 locuitor, populația sub 14 ani și peste 60, precum populația activă din 2011 și numărul șomerilor din 2015. Datele sunt din baza de date INS Tempo Online și rezultatele Recensământului Populației și ai Locuințelor (RPL) din 2011.

UAT	1992 (RPL) *	2002 (RPL) *	2011 (RPL)) ¹	Evoluții e/ regresie	Soldul migratoriu/ 1000 loc 2015 (INS Tempo)	Sub 14 ani 2011 (RPL)	Peste 60 ani 2011 (RPL)	Populația activă 2011 (persoane le între 14-60 de ani) (RPL)	Someri 2015 (INS Tempo)
Borsec	3 074	2 864	2 585	-489	-9,39	378	648	1559	23
Ciurmani	4 817	4 493	4 328	-489	-2,00	654	1123	2551	106
Corbu	1 622	1 601	1 520	-102	3,34	286	387	847	28
Ditrău	6 772	5 944	5 483	-1 289	-9,12	845	1371	3267	101
Joseni	6 247	5 721	5 536	-711	-4,62	845	1360	3331	87
Lăzarea	3 727	3 607	3 424	-303	-5,78	569	842	2013	46
Remetea	6 582	6 316	6 165	-417	-6,28	1047	1356	3762	66
Suseni	5 619	5 152	5 114	-505	-3,21	837	1240	3037	159
Tulgheș	3 780	3 596	3 279	-501	17,81	525	785	1969	27
Voșlăbeni	2 053	2 056	1 929	-124	-15,06	261	513	1155	73
Total	44 293	41 350	39 363	-4930	-34,35	6247	9625	23491	716
%	100	100	100	11		16	25	59	

Sursa: INS și RPL 2011, editare proprie

Analiza datelor demografice arată o regresie față de anul 1992. Comparând valorile din 1992 cu datele din 2011, a fost înregistrată o scădere de 11%. În regiune este o valoare negativă în cazul soldului migratoriu raportat la 1000 de locuitori, ceea ce este caracteristic pentru fiecare localitate.

Cu ajutorul indicilor de îmbătrânire se poate calcula numărul persoanelor vârstnice raportat la numărul populației cu o vârstă sub 15 ani. În Regiunea G10, cea mai mică valoare este înregistrată în cazul comunei Remetea (129,5 persoane vârstnice), urmat de Corbu (135,3 persoane vârstnice), Lăzarea (147,9 persoane vârstnice), Suseni (148,1 persoane vârstnice), Tulgheș (149,5 persoane vârstnice), Joseni (160,9 persoane vârstnice), Ditrău (162,2 persoane vârstnice), Borsec (171,4 persoane vârstnice), Ciurmani (171,7) și cea mai mare valoare este înregistrată în comuna Voșlăbeni (196,5 persoane vârstnice, ceea ce este aproape dublu față de 100 de persoane cu o vârstă sub 15 ani).

* Rezultate RPL 1992 și 2002 – Date deja agregate <http://colectaredate.insse.ro/phc/aggregatedData.htm>

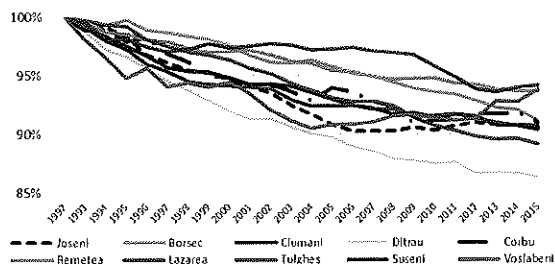
¹ Rezultate RPL 2011 http://www.recensamantromania.ro/wp-content/uploads/2014/01/rpl_2011_populatia-pe-categorii-de-localitati.xls

AFIR
împreună creștem
satul românesc

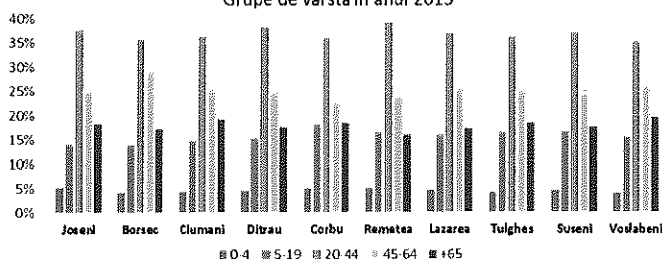
Evoluția populației, 1992 = 100%

Sursa: INS Tempo, editare proprie

Conform datelor INS Tempo Online se poate studia evoluția populației, ai localităților din regiune. După cum se vede pe diagrama de mai sus, în fiecare localitate s-a înregistrat o regresie între 6-14%. Cea mai mare scădere se observă în cazul comunei Ditrău.

Grupe de vârstă în anul 2015

Sursa: INS Tempo, editare proprie

Următoarea analiză este cea a grupelor de vârstă în anul 2015, conform diagramei de mai sus. Cea mai mare pondere reprezintă populația cu vârste cuprinse între 20-44, urmat de grupa cu vârstele cuprinse între 45-64. Trebuie remarcat faptul că

ponderea persoanelor cu vârste peste 65 de ani, este mai mare față de grupa de vârstă între 0-4 ani și 5-19 ani.

În teritoriu sunt prezente două minorități importante cunoscute la nivel național: maghiarii și romii. Minoritatea maghiară reprezintă 83,86% și romi 0,78% din populația totală a zonei G10.

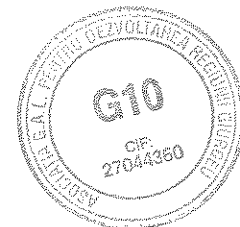
Conform **Atlasului Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România**² o localitate al GAL se regăsește pe lista localităților rurale (unități SIRINIF) cu zone marginalizate, din Județul Harghita. Mai exact satul Pintic, din comuna Tulgheș, unde procentul populației rome în zonele marginalizate este sub 20%, iar între 1-169 persoane trăiesc în zonele marginalizate.

Crearea parteneriatului Asociației GAL pentru Dezvoltarea Regiunii G10 s-a întâmplat prin respectarea unor principii și cerințe (Ghidul solicitantului, Axa 4 LEADER PNDR, articolele 2, 61, 62, 63, 64 și 65 ai regulamentului 1698/2005/CE, declarația din Cork anul 1996, Agenda Teritorială ale UN). Rolul parteneriatului al Regiunii G10 este unu esențial, deoarece este de tip LEADER, care contribuie la realizarea eficientă a obiectivului comun statelor membre și a Uniunii Europene (coeziunea teritorială) – conform Tratatului de la Lisabona (legislația UE, 01.12.2009).

Cooperarea creează posibilități la schimburi de experiențe la nivelul regiunii, astfel se poate extinde cunoștințele existente cu idei noi, ceea ce rezultă caracterul inovator al programului LEADER.

Parteneriatului asociației este compusă din parteneri publici, parteneri privați, persoane fizice și nu în ultimul rând parteneri ai societății civile. Regiunea G10 îndeplinește criteriul de eligibilitate în cazul parteneriatului, 77,78% reprezentanți sunt din mediul privat și ai societății civile.

²Document de programare elaborat de Banca Mondială, Europa și Asia Centrală, Grupul Băncii Mondiale, și pregătit de Unitatea de Dezvoltare Umană

Sector Public

Parteneri din sectorul public sunt: Orașul Borsec, Comuna Ciumani, Comuna Corbu, Comuna Ditrău, Comuna Joseni, Comuna Lăzarea, Comuna Remetea, Comuna Suseni, Comuna Tulgheș, Comuna Voșlăbeni.

Sectorul public al parteneriatului este reprezentat de fiecare comună, acoperind o zonă cu un oraș și nouă comune. Ponderea acestor parteneri este de 22,22% din totalul parteneriat.

Parteneri Privajați

Partenerii privați reprezintă o pondere mai mică, adică 4.44 % din totalul parteneriatului. Acest parteneriat este compusă din două societăți comerciale.

Societățile comerciale au sediul social în comuna Remetea (S.C. Plast King S.R.L. reprezentat de Laczko Sandor; S.C. End-Ibo S.R.L. reprezentat de Laczko IboIya).

Societate civilă

Majoritatea UAT-urilor este reprezentată și de societatea civilă, cu diferite obiective de activitate: protecția mediului, promovarea produselor locale, egalitate de șansă, gestiunea situațiilor de urgență, domeniul agricol, domeniul turismului, domeniul social și de tineret, domeniul culturii și a conservării tradiției locale, domeniul sportului. Ponderea acestor parteneri este cea mai mare, reprezentând 68,90% din totalul parteneriatului.

Orașul **Borsec** este reprezentat de o organizație nonguvernamentală (Asociația Turistică Borsec reprezentată de Sárpatki Melánia), din **Ciumani** sunt două ONG-uri, (Asociația Culturală Bel Canto reprezentată de Csata Levente; Asociația Fenyőalja Hagymányórző és Turisztikai Egyesület reprezentată de Kosután Attila), din **Ditrău** trei ONG-uri (Asociația Culturală din Ditrău reprezentată de Fazakas Szilárd; Asociația Ditrői Tejtermelők Egyesülete reprezentată de Bajkó László; Asociația Orotva Egyesület reprezentată de Puskás Nóra), din **Joseni** patru ONG-uri (Asociația Alfalvi Fiatalokert reprezentată de Kiss Arnold; Asociația Domokos Pál Péter Hagymányórző Egyesület reprezentată de Hunyadi Lenke; Asociația Szabad Székely Egyesület reprezentată de Balázs Barna; Asociația Al-Falusi Kalaka reprezentată de Gál Adél); din **Lăzarea** cinci ONG-uri (Asociația Pro Lăzarea reprezentată de Benkes Nicoleta; Asociația Önkéntes Tűzoltók reprezentată de Györffy Zsolt; Asociația Turisztcă Torzsasok Lăzarea reprezentată de Nagy Ildikó; Asociația Sportivă Bastion-Bastyá reprezentată de Györffy Gábor; Asociația Szarhegyi Ifjúsági Szervezet reprezentată de Portik Gabriella); din **Remetea** cinci ONG-uri (Asociația „Gyergyóremetei Földtulajdonosok, Mezőgazdasági Termelők Érdekvédelmi és Fejlesztési Szövetsége”, reprezentată de Pál György; Asociația Împreună Pentru Viitor reprezentată de Bakos Szabolcs; Asociația Tinerilor din Remetea Tolvajos reprezentată de Pál Gizella; Asociația Ralf-Ro reprezentată de Bakos Edit; Asociația Pro Csutakfalva reprezentată de Portik Bakai Anna), din **Suseni** trei ONG-uri (Fundatia Șansa reprezentată de Lukács Róbert; Asociația Katorzsa Kulturális Egyesület reprezentată de Deák László; Fundatia Operation Villages Roumains reprezentată de Bányász Árpád), din **Tulgheș** o ONG (Asociația Pro Tulgheș reprezentată de Dimény Ferenc), și nu în ultimul rând, comuna **Voșlăbeni** este

reprezentată de patru ONG-uri (Asociația Agricultorilor Voșlăbeni – Izvoru Mureșului reprezentată de Voaides Alexandru; Asociația Pro Voșlăbeni reprezentată de Tinca Mihai Paul; Asociația Natura Voșlăbeni reprezentată de Tofan Nelu Marian; Asociația Club Sportiv Mureșul-Voșlăbeni reprezentată de Colceriu Dandu Ioan).

Trei localități sunt reprezentate și de composesorate (Asociațiile Proprietarilor de Păduri): Composesoratul Joseni (reprezentat de Mihalydeak Imre), Composesoratul Suseni (reprezentat de Solyom Gyula) și Composesoratul Lăzarea (reprezentat de Fejer Gabor).

Persoane fizice

În parteneriat fac parte și două persoane fizice, care reprezintă câte două domenii de activitate: minoritatea romă (reprezentată de Rostas Iulianna) și femei (prezentate de Gyulai Anna).

Experiența spune că parteneriatul trilateral al regiunii a rezultat o colaborare eficientă în perioada de programare 2007-2013, ceea ce se poate cuantifica în numărul proiectelor depuse cu succes, fie depuse individual, fie proiecte de cooperare regională. Membrii GAL-ului sunt stakeholderii regiunii, care ajută la identificarea nevoilor locale și sprijină ideile formulate de comunitatea locală – astfel îndeplinind nevoile populației rurale. Rolul colaborării este esențial, deoarece rezultatele care pot fi transpuse în practică și corelează cu principalele acțiuni, poate să aibă un impact pozitiv asupra sferei economice, sociale, culturale, și nu în ultimul rând, asupra sferei naturale.

Strategia de Dezvoltare Locală a Regiunii Giurgiu G10 are scopul principal de a contribui la dezvoltarea teritoriului și de a îmbunătăți calitatea vieții populației, ceea ce poate fi realizat prin strategia de dezvoltare locală. Strategia, ca un instrument important al dezvoltării, creează posibilități atât pentru sfera publică, cât și pentru sfera civilă și privată. Asociația Grupul de Acțiune Locală are sarcina de a identifica nevoile locale, creând posibilități pentru colaborare dintre sferile menționate. Comunitățile, respectând responsabilitățile sale, elaborează o strategie pe baza necesităților și priorităților importante, identificate la nivel local.

Obiectivul principal al strategiei de dezvoltare locală a Regiunii Giurgiu G10 are în vedere obiectivul tematic nr. 9, adică combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare în zonă, pentru a reduce disparitățile existente. Din punctul de vedere al regiunii, implementarea strategiei LEADER creează posibilități pentru o guvernare mai bună în zonele rurale (și nu doar) și în același timp, contribuie și la dezvoltarea inteligentă a teritoriului. Totodată, strategia formulează obiective din prisma creșterii anumitor sectoare, cum ar fi: sectorul afacerilor, - agriculturii, - sănătății, - serviciilor sociale, și nu în ultimul rând infrastructura culturii și a mediului.

În momentul actual, există un parteneriat între administrații publice locale și organizații neguvernamentale și private. Regiunea Giurgiu G10 cuprinde zece parteneri publici (reprezentând o pondere de 22,22% din totalul parteneriat), doi parteneri privați (cu o pondere de 4,44%), două persoane fizice (cu o pondere de 4,44%) și, nu în ultimul rând, o pondere semnificativă reprezintă sfera civilă cu treizeci și una de parteneri (cu o pondere de 68,90%). Regiunea acoperă zece unități administrative (un oraș și nouă comune), însemnând o populație de 39.363 locuitori și un teritoriu cu o suprafață de 1.376,63 km².

Partenerii publici sunt reprezentanți de Unități Administrative, care pot fi grupate pe trei zone: Orașul Borsec, Comuna Corbu, Comuna Tulgheș (*aceste trei UAT-uri reprezentând zona Borsec*), Comuna Remetea, Comuna Ditrău, Comuna Lăzarea (*reprezentând zona Nord*), Comuna Joseni, Comuna Ciumani, Comuna Suseni, Comuna Voșlăbeni (*reprezentând zona Sud*). În cazul GAL G10, partenerii privați au ca obiect activitățile comerciale, fiind prezenți două societăți comerciale cu importanță regională. Două persoane fizice reprezintă două domenii de activitate: minoritate romă și femei. Ponderea partenerilor societății civile este cea mai mare, reprezentând o varietate de obiecte de activități (domeniul agricol, silvicultura, turismul, cultura, social – egalitate de șansă, social-cultural, social-tineret, social economic, protecția mediului, sport, promovarea produselor locale și a meșteșugarilor etc.). Partenerii societății civile sunt reprezentați de către asociații de fermieri, asociații de tineret, asociația proprietărilor de pădure, asociații de turism, asociații culturale, asociații sociale, asociații economice.

Bazând pe ideea că proiectele de cooperare teritorială pot avea un succes aparte, comunitatea este dispusă să continue modalitățile existente de colaborare, pentru a avea un rezultat de creștere economică pe un teritoriu mai întins. Pe lângă toate acestea, Grupul de Acțiune Locală se angajează că va îndeplini sarcina de a informa populația despre posibilitățile și oportunitățile care pot fi finanțate din fondurile europene. GAL G10 are intenția de a colabora la trei niveluri: în primul rând, este esențială colaborarea în cadrul regiunii, în al doilea rând e foarte important să existe o colaborare între GAL G10 și celelalte GAL-uri, iar nu în ultimul rând, colaborarea internațională ar fi oportună pentru regiune.

Pe parcursul elaborării au avut loc mai multe întâlniri, atât la nivel zonal, cât și la nivelul fiecărei UAT, fiecare aparte. Prin aceste întâlniri actorii locali au avut posibilitatea de a formula ideile și propunerile lor, astfel contribuind în conturarea viziunii zonei pe perioada următoare. Totodată, și direcțiile de dezvoltare au fost stabilite pe baza acestor dezbateri publice, fiind în concordanță cu direcțiile stabilite în cadrul programului LEADER, iar liniile de finanțare vor corespunde necesităților formulate de populația teritoriului.

Activitățile Grupului de Acțiune Locală G10 s-au decurs cu succes în perioada 2011-2015, ceea ce indică competența în realizarea activităților. Succesele pot fi cuantificate prin cele 46 proiecte contractate în perioada de programare anterioară, însemnând un sprijin cu o valoare de 2,1 milioane €. Având în vedere rezultatele decurse cu succes, GAL G10 se angajează că va asigura creșterea competitivității a zonei, prin proiectele de finanțare a Axei LEADER 2014-2020. Strategia este elaborată coerent, contribuind atât la obiectivele formulate pentru dezvoltarea rurală, cât și la cea orășenească. Măsurile au un caracter inovativ și sunt formulate în așa fel, încât să corespundă cererilor formulate și să permită pentru potențialii beneficiari accesibilizarea fondurilor europene. Activitățile propuse prin strategie vor fi desfășurate într-un mod eficient, cu scopul de a avea un impact vizibil și pozitiv, respectând condițiile generale de eligibilitate.

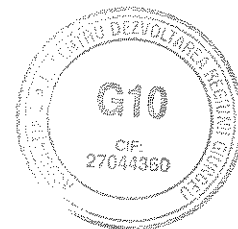
Prin consultări cu partenerii reprezentativi (publici, privați, ONG) din teritoriul respectiv și pe baza analizei diagnostice (prezentarea teritoriului), precum și a analizei SWOT, au fost stabilite măsurile relevante care asigură îndeplinirea nevoilor identificate pentru teritoriu.

PROIECT FINANȚAT DE
UNIUNEA EUROPEANĂ

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Obiectivele de investiții locale astfel identificate sunt în concordanță cu obiectivele, prioritățile Uniunii Europene în materie de dezvoltare rurală și implicit în domeniile de intervenție ale acestora. În această etapă au fost implicați toți actorii cheie din teritoriu, pe de o parte, prin ședințele GAL, pe de altă parte prin măsuri de animare-informare, sau prin chestionarul on-line, cerere de idei de proiecte, respectiv prin atelierile de lucru organizate în fiecare UAT în parte, cu participarea membrilor GAL din UAT-uri în cauză. Strategia elaborată este bazată pe o abordare integrată în sensul că beneficiarii eligibili sunt ONG-uri, IMM-uri, APL-uri, composesoratele, ADI-uri.

Domeniile de dezvoltat sunt:

- 1) sectorul agricol și silvic:
 - a) lipsa produselor specifice locale + tradiții în industria alimentară --> dezvoltare produse, marketing, firma
 - b) lipsa depozit gunoi de grajd, lipsa de fonduri pentru construire --> construire depozit comunitar/sătesc
- 2) sectorul privat
 - a) sectorul de servicii subdezvoltat + lipsa locuri de muncă --> sprijin pentru sectorul de servicii ca prioritate
 - b) zonă periferică cu acces redus la servicii medicale + îmbătrânirea populației --> dezvoltarea sectorului medical și de sănătate, în general.
- 3) sectorul serviciilor publice și sociale:
 - a) nivelul scăzut de servicii sociale pentru grupuri ținta (vârstnici, persoane cu dizabilități), inexistența infrastructurii necesare pentru combaterea sărăciei + finanțare din PO CU pentru astfel de proiecte + studiile și analizele realizate la nivel național nu reflectă situația pe teren --> realizarea studiului la nivel zonal, crearea infrastructurii necesare; în paralel urmează elaborarea proiectului tip FSE în cadrul PO CU
 - b) probleme de siguranța circulației din cauza iluminatului public + categoria de eficiență energetică nu este corespunzătoare --> iluminat public cu tehnologie LED, proiectat conform standardelor în vigoare, cel puțin în locațiile de identificat cu sprijinul poliției
 - c) sunt așezări periferice unde canalizarea nu este realizabilă nici în viitor + nu există utilaje pentru vidanjarea foselor septice --> procurare utilaj specific de către solicitanți cu licența ANRSC
 - d) în centrele comunelor și în oraș sunt clădiri cu funcțiuni neadecvate sau fără funcțiuni, în curs de degradare + lipsa clădirilor pentru noi funcțiuni --> introducerea funcțiilor noi și reabilitarea clădirilor
 - e) pentru grupuri de elevi sau studenți nu există capacitate de cazare în zonă, sau numai pentru grupuri mai mici --> crearea infrastructurii necesare conform cerințelor de camping cu 1 sau 2 stele pentru grupuri de elevi și studenți;

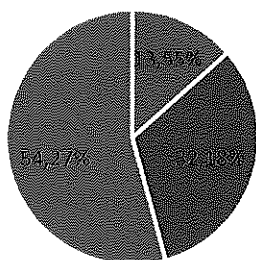
Alocarea financiară a fost elaborată pe baza următoarelor principii:

- finanțare cu masa critică (evitarea operațiunilor sub 10.000 de euro)

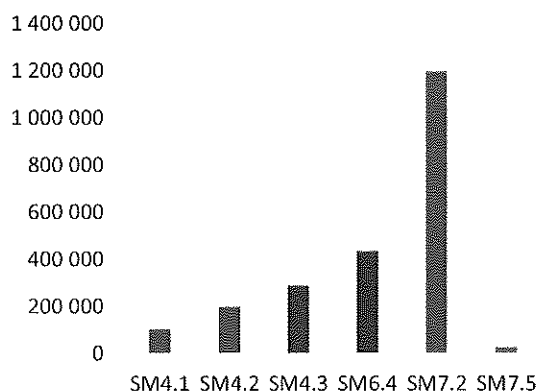
- nr. proiecte preconizate mai mare pentru domenii prioritare (sectorul serviciilor publice a fost identificat ca cel mai important, urmat de probleme de mediu și de eficiența energetică, respectiv de crearea locuri de muncă în sectorul agricol, servicii și mediu)
- alocare balansată între UAT-urile
- armonizare cu valorile indicate în formulare de cereri de proiecte
- responsabilizarea beneficiarilor: intensitatea sprijinului este maxim 90% pentru operațiuni generatoare de venit, indiferent de valoarea totală.

Alocare pe măsuri

■ M4 ■ M6 ■ M7

Alocare pe submăsuri

SM 4.1	SM 4.2	SM 4.3	SM 6.4	SM 7.2	SM 7.5
105.431	200.000	289.934	435.695	1.196.159	27.676

Bugetul total aferent Strategiei de Dezvoltare Locală GAL G10

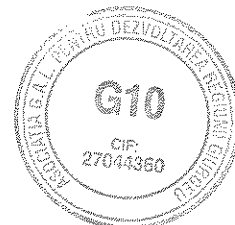
Prioritate	Măsura	Intensitatea sprijinului	Valoare alocată conform SDL inițial	Valoare alocată conform ultimei modificări SDL
2A	Sm - 4.1	100%	105.431	105.431
5C	Sm - 4.3	90%	289.934	289.934
	Sm - 7.2A	100%	395.364	300.000
6A	Sm - 6.4	90%	276.755	435.695
	Sm - 4.2	90%	263.576	200.000
6B	Sm - 7.2B	100%	896.159	896.159
	Sm - 7.5	100%	27.676	27.676
Total			2.254.895	2.254.895

Până la data de 01.10.2018, Asociația Grup de Acțiune Locală GAL G10 a lansat 3 sesiuni de depunere, astfel:

Sesiunea nr. 1

Măsuri lansate: Sm - 4.1, Sm - 4.3, Sm - 4.2, Sm - 7.2A, Sm - 6.4

Proiecte depuse în cadrul sesiuni de selecție nr. 1: 4

Sesiunea nr. 2

Măsuri lansate: Sm - 4.1, Sm - 4.3, Sm - 4.2, Sm - 7.2A, Sm - 6.4, Sm - 7.2B, Sm - 7.5,
Proiecte depuse în cadrul sesiuni de selecție nr. 1: 4

Sesiunea nr. 3

Măsuri lansate: Sm - 4.1, Sm - 4.3, Sm - 4.2, Sm - 7.2A, Sm - 6.4, Sm - 7.2B, Sm - 7.5
Proiecte depuse în cadrul sesiuni de selecție nr. 1: 4

Identificarea beneficiarilor sau a altor grupuri țintă

Tabelul următor prezintă submăsurile din SDL, tipurile de beneficiari sau grupuri țintă vizate și relevanța intervențiilor susținute la nivelul fiecărei submăsuri în raport cu dezvoltarea zonei rurale:

Codul măsurii/Domeniul de intervenție/Submăsura	Tipuri de beneficiari	Legătura cu teritoriul G10
M4/2A, sm 4.1 – Amenajări de gestionare a gunoului de grajd	-composoratele, asociații composorale, forme de asociere a fermierilor înregistrate conform legii, asociațiile cu profil agricol, comune și ADJ	Submăsură ale cărei proiecte pot fi localizate pe teritoriu și care poate avea impact asupra teritoriului.
M4/6A, Sm 4.2 - Sprijin pentru investiții în prelucrarea, comercializarea și/sau dezvoltarea produselor agricole	- societăți comerciale, ÎI, PFA, ÎF (întreprinderi mici și micro) cu punct de lucru în teritoriu, Cooperativa agricolă (înființată conform Legii nr. 566/2004 cu modificările și completările ulterioare)	Submăsură ale cărei proiecte pot fi localizate pe teritoriu și care poate avea impact asupra teritoriului.
M6/5C, sm 4.3 - Sprijin pentru achiziționarea de utilaje necesare pentru colectarea și pregătirea biomasei din păduri, pășuni, fânețe	- composorale, asociații composorale, societăți comerciale, ÎI, PFA, ÎF (întreprinderi mici și micro) cu punct de lucru în teritoriu,	Submăsură ale cărei proiecte pot fi localizate pe teritoriu și care poate avea impact asupra teritoriului.
M6/6A, sm 6.4 – Servicii de calitate pentru populație	- societăți comerciale, ÎI, PFA, ÎF (întreprinderi mici și micro) cu punct de lucru în teritoriu, cabinete de medici de familie, de specialitate, birouri individuale sau colective de arhitectură, etc.	Submăsură ale cărei proiecte pot fi localizate pe teritoriu și care poate avea impact asupra teritoriului.
M7/5C, sm 7.2A - Sprijin pentru introducerea sistemelor de apă caldă și încălzire pe bază de biomasa și pe energie solară activă	- comune din zona, orașul Borseac (UAT), inclusiv alte instituții publice cu structura teritorială în zona	Submăsură ale cărei proiecte pot fi localizate pe teritoriu, și care poate avea impact asupra teritoriului.
M7/6B, sm 7.2B - Infrastructură pentru servicii publice și sociale	- asociații și fundații cu sediu principal sau secundar în teritoriu, unități de cult composorale, asociații composorale, asociația GALG10, societăți comerciale (SRL, SA) operatori de sisteme de apă uzată/canalizare cu licență ANRSC valabilă, comune din zona, orașul Borseac (UAT),	Submăsură ale cărei proiecte pot fi localizate pe teritoriu și care poate avea impact asupra teritoriului.
M7/6B, sm 7.5 - Sistem de rezervare online și brand turistic zonal	- asociații și fundații cu membri exclusiv din teritoriu, cu obiectiv de dezvoltare turismului, UAT-uri cu centru local sau național de informare turistică	Submăsură ale cărei proiecte pot fi localizate pe teritoriu, și poate avea impact asupra teritoriului

4. Scopul și obiectivele evaluării

Obiectivul general al Studiului de evaluare este reprezentat de evaluarea relevanței, eficienței și eficacității intervențiilor prin SDL, dar și a impactului și factorilor de succes sau de eșec ai programului. Realizarea obiectivului general asigură analiza modului în care programul de dezvoltare rurală a răspuns nevoilor actuale ale teritoriului GAL G10, dar și a măsurii în care SDL a contribuit la prioritățile stabilite la nivelul Uniunii Europene.

Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală are ca principal scop analiza eficacității (măsura în care au fost îndeplinite obiectivele stabilite), eficienței (relația optimă între resursele folosite și rezultatele obținute), relevanței (măsura în care obiectivele programate sunt în conformitate cu nevoile, problemele și diferite alte aspecte întâlnite în implementarea programului) și a impactului socio-economic asupra dezvoltării durabile și echilibrate a spațiului rural din teritoriul GAL.

Procesul de evaluare se realizează în conformitate cu prevederile cadrului legal stabilit la nivel european și național, respectiv:

- Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului;
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013;
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al comisiei din 17 iulie 2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea;
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 184/2014 de stabilire, în temeiul Regulamentului nr. 1303/2013 a clauzelor și condițiilor aplicabile sistemului de schimb electronic de date între statele membre și Comisie (SFC2014);
- Prevederile Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației GAL G10;
- Ghid operațional privind evaluarea implementării strategiilor de dezvoltare locală;

Evaluarea reprezintă o analiză intensă, limitată în timp, care examinează de o manieră sistematică și obiectivă relevanța, eficiența, eficacitatea, impactul, sustenabilitatea, performanța, succesul strategiilor, programelor, politicilor publice sau proiectelor aflate în desfășurare sau finalizate.

Evaluarea este cea care ne informează ce funcționează și ce nu funcționează și mai ales, de ce anume, și face recomandări pentru îmbunătățirea implementării și rezultatelor unei intervenții.

Totodată evaluarea strategiei de dezvoltare locală reprezintă o analiză aprofundată, cu caracter socio-economic, menită să identifice, să cuantifice și să demonstreze prin dovezi ceea ce s-a realizat, rezultatele obținute și schimbările generate, explicând principalele mecanisme care stau la baza acestor rezultate.

Evaluarea servește așadar la exprimarea aprecierilor cu privire la activitățile realizate sau în curs de realizare, cât sunt de utile, eficace, eficiente sau sustenabile și analiza modului în care intervențiile realizate produc efecte sau nu.

Evaluarea se diferențiază de monitorizare. Monitorizarea colectează date și totodată semnalează, propune măsuri de corecție. Evaluarea utilizează toate informațiile puse la dispoziție de monitorizare și analizează diferite aspecte la diferite niveluri ale strategiei. Totodată, având ocazia de a sesiza anumite deficiențe informaționale necesare diverselor analize, evaluarea poate propune măsuri în acest sens și astfel poate contribui la dezvoltarea sistemului de monitorizare.

Prin evaluare se face analiza rezultatelor obținute și a motivelor pentru care rezultatele planificate au fost sau nu au fost atinse, formularea de recomandări și de lecții învățate, se compară rezultatele planificate cu cele efectiv atinse, analizează aspecte cheie în termeni de eficacitate eficiență, efecte produse și sustenabilitate, identifică și cuantifică performanțele bazându-se pe datele din sistemul de monitorizare și pe informații culese prin metode și tehnici de evaluare și efectuează o cercetare asupra rezultatelor și efectelor obținute.

Prin evaluarea SDL se urmărește:

- Contribuția strategiei la domeniul de intervenție 6B;
- Rezultatele și efectele obținute prin implementarea strategiei;
- Modul în care abordarea LEADER a contribuit la obținerea rezultatelor și efectelor;
- Identificarea unor eventuale măsuri de corecție a strategiei sau a implementării acesteia;
- Analiza contribuției GAL și a strategiei la dezvoltarea teritoriului;
- Analiza percepției privind GAL și activitatea sa, la nivelul diversilor factori interesați de la nivel local;
- Rolul GAL la nivel teritorial, modul și măsura în care strategia de dezvoltare locală contribuie la dezvoltarea teritorială
- Lecții privind strategia de dezvoltare locală viitoare;
- Îmbunătățirea managementul implementării strategiei, prin analiza activității administrative și de animare a GAL;

Scopul și obiectivele evaluării explică de ce este nevoie de evaluare sau, mai bine zis, cui va folosi această evaluare și cum anume (care sunt intențiile de utilizare a rezultatelor evaluării).

În general, evaluarea are două obiective:

- pentru a raporta și demonstra la diferite nivele, prin colectarea de informații și dovezi solide, modul în care s-a acționat, cum au fost utilizate resursele și ce rezultate și efecte au fost obținute prin implementarea SDL;
- pentru a înțelege ce și cum funcționează sau de ce nu funcționează (factorii și mecanismele care influențează rezultatele SDL) contribuind astfel la identificarea unor eventuale măsuri de corecție pentru actuala strategie (pentru a îmbunătăți eficacitatea, eficiența, relevanța, impactul, sustenabilitatea acesteia) și la formularea de lecții utile pentru îmbunătățirea modului de proiectare și implementare ale strategiei viitoare.

Totodată este foarte important Identificarea principalelor categorii de factori interesați ai evaluării e totodată importantă pentru:

- planificarea evaluării - stabilirea modului de implicare a acestor factori interesați în planificarea evaluării, acest aspect fiind important atât pentru formularea întrebărilor de evaluare, cât și pentru implementarea evaluării;
- comunicarea rezultatelor evaluării - clarificarea grupurilor țintă ale comunicării și a nevoilor acestora contribuie la o planificare mai eficace a canalelor și modalităților de comunicare cu acestea.

Categoria de factori interesați sunt:

- Autoritatea de management, RNDR, evaluatorul la nivel de PNDR;
- Entități instituționale responsabile de elaborarea și implementarea de politici de dezvoltare teritorială;
- Beneficiarii strategiei, alți factori interesați publici și private la nivel local;
- Partenerii din cadrul GAL, Consiliul director;
- Echipa tehnică a GAL;

Informații furnizate de către evaluare:

- Contribuția strategiei la domeniul de intervenție 6B;
- Informații privind rezultatele și efectele obținute prin implementarea strategiei;
- Modul în care abordarea LEADER a contribuit la obținerea rezultatelor și efectelor;
- Identificarea unor eventuale măsuri de corecție a strategiei sau a implementării acesteia;
- Rolul GAL la nivel teritorial, modul și măsura în care strategia de dezvoltare locală contribuie la dezvoltarea teritorială
- Analiza modului de utilizare a resurselor, justificarea distribuției acestora la nivel teritorial și sectorial
- Analiza contribuției GAL și a strategiei la dezvoltarea teritoriului
- Analiza primelor reacții din teritoriu la implementarea strategiei, pentru o eventuală reorientare a resurselor acesteia
- Analiza percepției privind GAL și activitatea sa, la nivelul diverșilor factori interesați de la nivel local
- Lecții privind strategia de dezvoltare locală viitoare
- Îmbunătățirea managementului implementării strategiei, prin analiza activităților administrative și de animare a GAL pentru a înțelege cum funcționează acestea

5. Metodologia de evaluare

Evaluarea utilizează toate informațiile puse la dispoziție de monitorizare și analizează diferite aspecte la diferite niveluri ale strategiei. Totodată evaluarea poate propune măsuri și astfel poate contribui la dezvoltarea sistemului de monitorizare.

Obiectivul general al evaluării Strategiei de Dezvoltare Locală este reprezentat de evaluarea relevanței, eficienței și eficacității intervențiilor în teritoriul GAL G10, dar și a impactului și factorilor de succes sau de eșec ai programului LEADER. Realizarea obiectivului general asigură analiza modului în care programul de dezvoltare rurală a răspuns nevoilor actuale ale teritoriului GAL G10 și conține răspunsuri la întrebările specifice de evaluare SDL aferente teritoriului. Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală cuprinde informații referitoare la: contextul evaluării în zona rurală

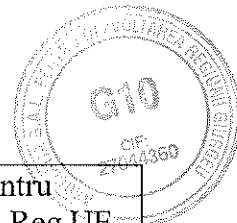

(politici naționale, nevoi relevante, beneficiari și grupuri țintă din zona rurală, etc.); detalierea principalelor elemente și instrumente metodologice aplicate pe parcursul procesului de evaluare; conținutul SDL adoptată și alocările financiare planificate pentru zona rurală; răspunsuri la întrebări de evaluare, analiza de ansamblu a eficacității, eficienței și relevanței sprijinului acordat prin intermediul programului asupra zonelor rurale etc.

Datele care au stat la baza Studiului de evaluare reflectă situația intervențiilor Strategiei de Dezvoltare Locală a Regiunii Giurgeu G10 până la data de 01.10.2018.

În vederea atingerii obiectivelor propuse, la nivel SDL au fost definite 4 priorități, fiind transpuse prin domenii de intervenție (D.I.) care facilitează și realizarea obiectivelor agricole privind inovarea, protecția mediului, atenuarea efectelor schimbărilor climatice și adaptare la acestea. Structura selectată pentru SDL (versiunea 02) este reprezentată în tabelul următor care prezintă o imagine de ansamblu a priorităților, domeniilor de intervenție și a combinațiilor de măsuri.

Prioritatea 2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor	
Domeniu de Intervenție	Măsuri cu contribuție principală
2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării agricole	<u>Măsura 4, sm 4.1</u> Amenajarea și gestionarea gunoiiului de grajd (Art.17 din Reg UE nr. 1303/2013)
Prioritatea 5: Promovarea eficienței resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistentă la schimbările climatice în sectorul agricol, alimentar și forestier	
Domeniu de Intervenție	Măsuri cu contribuție principală
5C Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor, a reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei	<u>Măsura 6, sm. 4.2</u> Sprijin pentru achiziționare de utilaje necesare pentru colectarea și pregătirea biomasei din păduri, pășuni, fânețe (Art.19 din Reg UE nr. 1303/2013); <u>Măsura 7 sm 7.2A</u> Sprijin pentru introducerea sistemelor de apă caldă și încălzire pe bază de biomasă și pe energie solară (Art.20 din Reg UE nr. 1303/2013);
Prioritatea 6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale	
6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici și a creării de locuri de muncă	<u>Măsura 4, sm. 4.2</u> Sprijin pentru investiții în prelucrarea, comercializarea și/sau dezvoltarea produselor agricole (Art.17 din Reg UE nr. 1303/2013); <u>Măsura 6, sm 6.4</u> Servicii de calitate pentru populație (Art.19 din Reg UE nr. 1303/2013);

6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale

Măsura 7, sm. 7.2B Infrastructură pentru servicii publice și sociale (Art.20 din Reg UE nr. 1303/2013);

Măsura 7, sm. 7.5 Sistem de rezervare onlin și brand turistic zonal (Art.20 din Reg UE nr. 1303/2013);

Prioritatea 2 - Creșterea viabilității fermelor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Prioritatea 2 urmărește îmbunătățirea performanței și competitivității sectoarelor agricole și silvicol. Întrucât există o slabă orientare către piață a fermelor mici și mijlocii, un nivel inadecvat de dotare și adaptare a producției la piață, un nivel redus al cunoștințelor și un acces scăzut la consiliere, se creează obstacole privind competitivitatea și viabilitatea fermelor. În plus, creșterea performanței și a competitivității sectorului agricol sunt strâns legate de intrarea în sector a unor fermieri calificați corespunzător și, în mod special, reînnoirea generațiilor de fermieri.

Prioritatea 5 - Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistentă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

Prioritatea 5 favorizează utilizarea unui management eficient al resurselor de apă și energie în sectorul agroalimentar, sprijină tranziția către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistentă la schimbările climatice. Cadrul actual al României oferă posibilitatea utilizării unei game variate de resurse de apă sau energie regenerabilă, care facilitează tranziția către utilizarea eficientă a resurselor de apă.

În contextul tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon, producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile constituie una din modalitățile de reducere a emisiilor de GES. România deține o gamă variată de resurse de energie regenerabilă care pot fi valorificate în cadrul acțiunilor propuse în proiectele de dezvoltare rurală prevăzute în SDL.

Prioritatea 6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Conform analizei SWOT, zona GAL G10 are dificultăți privind riscul de excluziune socială, numărul redus al locurilor de muncă, gradul ridicat de sărăcie, accesul scăzut la finanțare, slabele abilități antreprenoriale ale populației rurale, dar și calitatea redusă a serviciilor și nivelului vieții. Prin intermediul domeniilor de intervenție aplicate se facilitează diversificarea, înființarea și dezvoltarea de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă și se încurajează dezvoltarea locală în zona rurală. Sprijinul se axează pe activități de producție, meșteșugărești, agroturistice și prestarea de servicii. Pt crearea de venituri alternative, fermierii/membrii familiei acestora sunt încurajați să își diversifice activitatea către sectorul nonagricol.

În același timp, sunt vizate investiții în infrastructura, înființarea și modernizarea drumurilor de interes local pentru a asigura conectivitatea populației și sporirea potențialului local de dezvoltare economică.

PROIECT FINANȚAT DE
UNIUNEA EUROPEANĂ

împreună creștem
satul românesc

În continuare, este realizată descrierea submăsurilor aferente, în baza informațiilor cuprinse în versiunea a 02-a a SDL GAL G10.

Alocarea financiară totală pentru sm 19.2 „Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală”: 2.254.895 euro

Măsura 4, sm 4.1., Amenajări de gestionare a gunoiului de grajd

Obiectiv specific al măsurii **M4.1**: construirea amenajării pentru gunoiul de grajd, și după caz pentru sistemul de captare a biogazului, urmărind eliminarea riscurilor legate de poluarea apelor, și reducerea emisiei de metan.

Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă) direcți (solicitanți eligibili):

- composesorate, asociații composesorale, forme de asociere a fermierilor înregistrate conform legi, asociațiile cu profil agricol, commune și ADI

Alocare financiară totală: 105.431 Euro (FEADR)

Măsura 4, sm 4.2 „Sprijin pentru investiții în prelucrarea, comercializarea și/sau dezvoltarea produselor agricole

Obiectiv specific al măsurii M4.2: dezvoltarea unităților existente sau crearea IMM-uri noi pentru prelucrarea și comercializarea produselor agricole.

Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă) direcți (solicitanți eligibili):

- societăți comerciale, ÎI, PFA, ÎF (întreprinderi mici și micro) cu punct de lucru în teritoriu, cooperativa agricolă

Alocare financiară totală: 200.000 Euro (FEADR)

Măsura 6, sm 4.3., Sprijin pentru achiziționarea de utilaje necesare pentru colectarea și pregătirea biomasei din păduri, pășuni, fânețe

Obiectiv specific al măsurii **M4.3**: crearea condițiilor de baza pentru utilizarea biomasei din curățări, rărituri, igenizări de pe suprafețe agricole și silvice pentru producerea energiei termice.

Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă) direcți (solicitanți eligibili):

- societăți comerciale, ÎI, PFA, ÎF (întreprinderi mici și micro) cu punct de lucru în teritoriu, composesorate, asociații composesorale

Alocare financiară totală: 300.000 Euro (FEADR)

Măsura 6, sm 6.4 „ Servicii de calitate pentru populație

Obiectiv specific al măsurii **M6.4**: înființarea și dezvoltarea de întreprinderi micro și mici, indiferent de forma lor de înregistrare (inclusiv CMI, BIA, etc.).

Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă) direcți (solicitanți eligibili):

- societăți comerciale, ÎI, PFA, ÎF (întreprinderi mici și micro) cu punct de lucru în teritoriu, cabinete de medici de familie, de specialitate, birouri individuale sau colective de arhitectură, etc.

Alocare financiară totală: 435.695 Euro (FEADR)

Măsura 7, sm 7.2A ,, Sprijin pentru introducerea sistemelor de apă caldă și încălzire pe bază de biomasa și pe energie solară active

Obiectiv specific al măsurii M7.2A: măsura contribuie la creșterea eficienței energetice în instituții publice prin modernizarea și re tehnologizarea sistemelor de încălzire și de apă caldă.

Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă) direcți (solicitanți eligibili):

- comune din zona, orașul Borsec (UAT), inclusiv alte insituți publice cu structura teritorială în zona

Alocare financiară totală: 300.000 Euro (FEADR)

Măsura 7, sm 7.2B ,, Infrastructură pentru servicii publice și sociale

Obiectiv specific al măsurii M7.2B: crearea și dezvoltarea infrastructurii necesare pentru servicii publice locale, respectiv pentru introducerea de noi funcțiuni în clădiri abandonate sau degradate în centre, crearea infrastructurii necesare pentru tabere școlare locale.

Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă) direcți (solicitanți eligibili):

- asociații și fundații cu sediu principal sau secundar în teritoriu, unități de cult, composesorate, asociați composesorale, societăți comerciale (srl, sa) operatoride sisteme de apăuzată/ canalizare cu licență ANRSC valabilă, comune din zona, orașul Borsec (UAT)

Alocare financiară totală: 896.159 Euro (FEADR)

Măsura 7, sm 7.5 ,, Sistem de rezervare onlineși brand turistic zonal

Obiectiv specific al măsurii M7.5: măsura contribuie la creșterea și dezvoltarea turismului.

Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă) direcți (solicitanți eligibili):

- UAT-uri cu centru local sau național de informare turistică, asociații și fundații cu membri exclusiv din teritoriu, cu obiectiv de dezvoltare turismului

Alocare financiară totală: 27.676 Euro (FEADR)

Descrierea metodelor și tehnicilor de evaluare folosite și justificarea acestora, corelat cu fiecare întrebare de evaluare și corelat cu descrierea elementelor cheie ale evaluării – întrebările de evaluare specifice și comune, criteriile de evaluare, indicatori

Situația proiectelor selectate, contractate și finalizate până la 01.10.2018:

Cod masura	Denumirea masurii lansate	PROIECTE ELIGIBILE SI SELECTATE		PROIECTE CONTRACTATE		PROIECTE FINALIZATE	
		Numarul	Valoarea publica eligibila	Numarul	Valoarea publica eligibila	Numarul	Valoarea publica eligibila
SM4.1	Amenajări de gestionare a gunoiului de grajd	0	0,00	0	0,00	0	0
SM4.2	Sprijin pentru investiții în prelucrarea, comercializarea și/sau dezvoltarea produselor agricole	1	156.423,31	0	0,00	0	0

PROIECT FINANȚAT DE
UNIUNEA EUROPEANĂ

SM4.3	Sprîjin pentru achiziționarea de utilaje necesare pentru colectarea și pregătirea biomasei din păduri, pășuni, fânețe	2	219.960,00	2	219.960,00	0	0
SM 6.4	Servicii de calitate pentru populație	8	492.562,75	7	428.624,74	0	0
SM 7.2A	Sprîjin pentru introducerea sistemelor de apă caldă și încălzire pe bază de biomasă și energie solară activă	0	0,00	0	0,00	0	0
SM 7.2B	Infrastructură pentru servicii publice și sociale	8	756.095,79	4	493.380,06	0	0
SM 7.5	Sistem de rezervare online și brand turistic zonal	0	0,00	0	0,00	0	0
		19,00	1.625.041,85	13,00	1.141.964,80	0	0

Valoarea contractată conform planul financiar este **2.254.895 euro**

După cum rezultă din tabelul de mai sus până la data de 01.10.2018 au fost contractate 13 proiecte în valoare de 1.141.964,80 euro. (valoarea ajutorului public nerambursabil), iar numărul proiectelor finalizate este zero. Totodată valoarea neaccesată este 629.853.15 euro.

Având în vedere că nu a fost finalizat nici un proiect evaluarea se va concentra pe următoarele aspecte:

- ✓ analiza progresului privind depunerea și contractarea proiectelor, factori care influențează acest progres, măsuri care pot fi adoptate pentru creșterea ritmului de contractare, analiza progresului implementării proiectelor contractate, aspecte tipice ale implementării proiectelor; factori tipici care influențează implementarea proiectelor, analiza capacității beneficiarilor proiectelor de a identifica și aplica măsuri de corecție atunci când este necesar, măsura în care progresul înregistrat în implementarea proiectelor poate duce la atingerea rezultatelor așteptate; măsuri care pot fi adoptate pentru creșterea calității și eficienței implementării proiectelor.
- ✓ lecții care pot fi desprinse, aplicabile pentru viitoarea perioadă de programare.

Pentru evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală GAL G10 au fost propuse următoarele metode și tehnici de evaluare:

- **Studiul și analiza datelor administrative,**
- **Ancheta pe bază de chestionar,**
- **Atelier de lucru**

Descrierea metodelor și tehnicilor de evaluare folosite și justificarea acestora, corelat cu fiecare întrebare de evaluare:

Studiul și analiza datelor administrative

Permit analiza apelurilor de proiecte, măsuri lansate, număr de proiecte contractate și finalizate, analiza indicatorilor financiari, de realizare și de rezultat. Informațiile colectate prin studiul documentelor oferă o bază importantă de înțelegere a contextului de implementare a intervențiilor, a progresului implementării strategiei, a factorilor care influențează pozitiv sau negativ implementarea și rezultatele obținute. Avantaje ale metodei : cost semnificativ mai redus comparativ cu cel al altor metode de investigare, posibilitatea realizării unor studii la nivel zonal cu un buget mic.

Această metodă reprezintă un proces de colectare și analiză a informațiilor relevante pentru evaluare, din surse scrise. Informațiile colectate prin analiza documentelor oferă o bază importantă de înțelegere a contextului de implementare a intervenției, a progresului implementării SDL GAL G10, a factorilor care influențează pozitiv sau negativ implementarea și rezultatele obținute, dinamicii mediului socio-economic cu relevanță pentru obiectivele strategiei.

În evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală GAL G10 pentru perioada stabilită au fost folosite **analiza documentelor** ca metodă principală de evaluare întrucât până la data de 01.10.2018 proiectele evaluate și selectate s-au aflat în implementare, la momentul desfășurării activității de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locală nefiind niciun proiect implementat.

Analiza documentelor s-a folosit ca metodă de colectare a informațiilor relevante pentru realizarea evaluării împreună cu ancheta pe bază de chestionar și atelier de lucru.

Sursele de date folosite în realizarea evaluării prin metoda analizei documentelor au fost reprezentate de documentele interne ale Asociației GAL G10, după cum urmează:

- Rapoarte de selecție întocmite de GAL;
- Solicitări de informații suplimentare către beneficiarii de proiecte de la nivelul AFIR/CRFIR;
- Cererile de finanțare depuse la GAL până pe data de 01.10.2018;
- Liste de prezență întâlniri de animare;
- Documente privind raportările lunare către AFIR;
- Documente privind raportările trimestriale către AFIR;
- Solicitări de informații suplimentare către beneficiarii de proiecte de la nivelul GAL;
- Dosarele administrative ale proiectelor depuse la AFIR în vederea evaluării;
- Notificările de selecție ale beneficiarilor emise de OJEFIR/CRFIR;
- Documentele privind monitorizarea proiectelor întocmite de membrii echipei tehnice a GAL;
- Raportările beneficiarilor privind îndeplinirea indicatorilor de monitorizare;
- Liste de prezență solicitări informații despre măsurile lansate de GAL;
- SDL GAL G10 -inițială și toate versiunile actualizate;
- Bugetul conform SDL inițial și conform SDL actualizată;
- Documente de raportare trimestrială către CDRJ;
- Alte documente.

În procesul de evaluare al Strategiei de Dezvoltare Locală GAL G10 pentru perioada 24.11.2016 – 01.10. 2018 folosirea metodei analiza documentelor a constatat și în verificarea documentelor interne ale GAL pentru cuantificarea indicatorilor propuși -realizați.

AFIR
Împreună creștem
satul românesc

Strategia de Dezvoltare Locală a asociației Gal G10 a fost modificată de două ori.

Prima modificare a Strategiei de Dezvoltare Locală GAL G10 a fost o modificare complexă și s-a realizat prin actualizarea tuturor fișelor măsurilor propuse și capitolelor II, IX, X și XI astfel:

- s-a actualizat prin adăugarea unor elemente ce au ținut de legislația națională/europeană specifică cu incidență în domeniu, corectarea unor greșeli de redactare, clarificări legate de beneficiari direcți, reformularea unor condiții de eligibilitate și introducerea noi cheltuieli eligibile, s-a modificat și planul financiar prin realocarea de buget.

A doua modificare a Strategiei de Dezvoltare Locală GAL G10 a fost o modificare complexă și s-a realizat prin modificarea fișei măsurii 7.2B Infrastructură pentru servicii publice și sociale, respective introducerea de noi activități eligibile.

Realocarea bugetare între măsuri a fost 158.940 euro

Cu ocazia modificării SDL GAL G10 indicatorii de monitorizare aferent fiecărei submăsuri au rămas aceiași.

Domenii de intervenție	Indicatorii măsurii conform SDL inițial	Indicatorii măsurii conform SDL modificat Versiunea 02
2A	Cheltuială publică: 80.000 euro Nr. acord de cooperare semnat la nivel de sat: 2 Nr. depozite create pentru protecție apelor: 2	Cheltuială publică: 80.000 euro Nr. acord de cooperare semnat la nivel de sat: 2 Nr. depozite create pentru protecție apelor: 2
5C	Nr. locuri de muncă create: 10 Sistem integrat de colectare tocare depozitare: 1 Reducerea emisiei de metan rezultat din biodegradarea de biomasă în 2 comune Coordonare necesară cu operațiuni sprijinite din 4.3: 1 Reducerea consumului de energie neregenerabil: 3 clădiri publice	Nr. locuri de muncă create: 10 Sistem integrat de colectare tocare depozitare: 1 Reducerea emisiei de metan rezultat din biodegradarea de biomasă în 2 comune Coordonare necesară cu operațiuni sprijinite din 4.3: 1 Reducerea consumului de energie neregenerabil: 3 clădiri publice
6A	Nr. locuri de muncă create: 6 Cheltuială publică: 410.000 euro Nr. produse nou dezvoltate: 1 Audit energetic elaborat pentru clădirea respectivă: 1 Nr. întreprinderi cu activitate care nu există în UAT respectiv: 2 Nr. întreprinderi cu activitate legate de tematica obiectivului transversal 2: 1	Nr. locuri de muncă create: 6 Cheltuială publică: 410.000 euro Nr. produse nou dezvoltate: 1 Audit energetic elaborat pentru clădirea respectivă: 1 Nr. întreprinderi cu activitate care nu există în UAT respectiv: 2 Nr. întreprinderi cu activitate legate de tematica obiectivului transversal 2: 1
6B	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 16.100 Nr. locuri de muncă create: 12 Cheltuială publică: 701.000 euro Clădiri reabilitate cu introducerea de funcții noi: 2 Proiecte cu C+M pe baza auditului energetic: 2 Unități de cazare conectate la sistem de rezervare: 10 Unități de cazare care asumă măsuri de eficiența energetică: 2	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 16.100 Nr. locuri de muncă create: 12 Cheltuială publică: 701.000 euro Clădiri reabilitate cu introducerea de funcții noi: 2 Proiecte cu C+M pe baza auditului energetic: 2 Unități de cazare conectate la sistem de rezervare: 10 Unități de cazare care asumă măsuri de eficiența energetică: 2

PROIECT FINANȚAT DE
UNIUNEA EUROPEANĂ

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Situația indicatoriilor de monitorizare propuși după Sesiunea 1/2017

Domenii de intervenție	Indicatorii măsurii conform SDL la data lansării	Indicatorii propuși prin cererile de finanțare selectate de către GAL și AFIR/CRFIR
2A	Cheltuială publică: 80.000 euro Nr. acord de cooperare semnat la nivel de sat: 2 Nr. depozite create pentru protecție apelor: 2	Nu a fost depus nici un proiect pe această măsură.
5C	Nr. locuri de muncă create: 10 Sistem integrat de colectare tocare depozitare: 1 Reducerea emisiei de metan rezultat din biodegradarea de biomasă în 2 comune Coordonare necesară cu operațiuni sprijinite din 4.3: 1 Reducerea consumului de energie neregenerabil: 3 clădiri publice	Nu a fost depus nici un proiect pe această măsură
6A	Nr. locuri de muncă create: 6 Cheltuială publică: 410.000 euro Nr. produse nou dezvoltate: 1 Audit energetic elaborat pentru clădirea respectivă: 1 Nr. întreprinderi cu activitate care nu există în UAT respectiv: 2 Nr. întreprinderi cu activitate legate de tematica obiectivului transversal 2: 1	Nu a fost depus niciun proiect pe această măsură
6B	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 16.100 Nr. locuri de muncă create: 12 Cheltuială publică: 701.000 euro Clădiri reabilite cu introducerea de funcții noi: 2 Proiecte cu C+M pe baza auditului energetic: 2 Unități de cazare conectate la sistem de rezervare: 10 Unități de cazare care asumă măsuri de eficiența energetică: 2	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 14.371 Nr. locuri de muncă create: 4 Cheltuială publică: 493.380 euro Clădiri reabilite cu introducerea de funcții noi: 4 Proiecte cu C+M pe baza auditului energetic: 3 Unități de cazare conectate la sistem de rezervare: 0 Unități de cazare care asumă măsuri de eficiența energetică: 0

Situația indicatoriilor de monitorizare propuși după Sesiunea 2/2018

Domenii de intervenție	Indicatorii măsurii conform SDL la data lansării	Indicatorii propuși prin cererile de finanțare selectate de către GAL și AFIR/CRFIR
2A	Cheltuială publică: 80.000 euro Nr. acord de cooperare semnat la nivel de sat: 2 Nr. depozite create pentru protecție apelor: 2	Nu a fost depus nici un proiect pe această măsură
5C	Nr. locuri de muncă create: 10 Sistem integrat de colectare tocare depozitare: 1 Reducerea emisiei de metan rezultat din biodegradarea de biomasă în 2 comune Coordonare necesară cu operațiuni sprijinite din 4.3: 1	Nu a fost depus nici un proiect pe această măsură

PROIECT FINANȚAT DE
UNIUNEA EUROPEANĂ

GOVERNUL
ROMÂNIEI

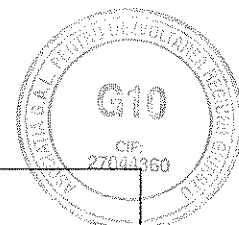
LEADER

AFIR
împreună creștem
satul românesc

GAL

	Reducerea consumului de energie neregenerabil: 3 clădiri publice	
6A	Nr. locuri de muncă create: 6 Cheltuială publică: 410.000 euro Nr. produse nou dezvoltate: 1 Audit energetic elaborat pentru clădirea respectivă: 1 Nr. întreprinderi cu activitate care nu există în UAT respectiv: 2 Nr. întreprinderi cu activitate legate de tematica obiectivului transversal 2: 1	Nu a fost depus nici un proiect pe această măsură
6B	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 16.100 Nr. locuri de muncă create: 12 Cheltuială publică: 701.000 euro Clădiri reabilitate cu introducerea de funcții noi: 2 Proiecte cu C+M pe baza auditului energetic: 2 Unități de cazare conectate la sistem de rezervare: 10 Unități de cazare care asumă măsuri de eficiența energetică: 2	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 14.371 Nr. locuri de muncă create: 4 Cheltuială publică: 493.380 euro Clădiri reabilitate cu introducerea de funcții noi: 4 Proiecte cu C+M pe baza auditului energetic: 3 Unități de cazare conectate la sistem de rezervare: 0 Unități de cazare care asumă măsuri de eficiența energetică: 0

Situația indicatorilor de monitorizare propuși după Sesiunea 3/2018

Domenii de intervenție	Indicatorii măsurii conform SDL la data lansării	Indicatorii propuși prin cererile de finanțare selectate de către GAL și AFIR/CRFIR
2A	Cheltuială publică: 80.000 euro Nr. acord de cooperare semnat la nivel de sat: 2 Nr. depozite create pentru protecție apelor: 2	Nu a fost depus nici un proiect pe această măsură
5C	Nr. locuri de muncă create: 10 Sistem integrat de colectare tocare depozitare: 1 Reducerea emisiei de metan rezultat din biodegradarea de biomasă în 2 comune Coordonare necesară cu operațiuni sprijinite din 4.3: 1 Reducerea consumului de energie neregenerabil: 3 clădiri publice	Nr. locuri de muncă create: 2 Sistem integrat de colectare tocare depozitare: 2 Reducerea emisiei de metan rezultat din biodegradarea de biomasă în 2 comune Coordonare necesară cu operațiuni sprijinite din 4.3: 1 Reducerea consumului de energie neregenerabil: 4 clădiri publice
6A	Nr. locuri de muncă create: 6 Cheltuială publică: 410.000 euro Nr. produse nou dezvoltate: 1 Audit energetic elaborat pentru clădirea respectivă: 1 Nr. întreprinderi cu activitate care nu există în UAT respectiv: 2 Nr. întreprinderi cu activitate legate de tematica obiectivului transversal 2: 1	Nr. locuri de muncă create: 3 Cheltuială publică: 591.048,72 euro Nr. produse nou dezvoltate: 0 Audit energetic elaborat pentru clădirea respectivă: 0 Nr. întreprinderi cu activitate care nu există în UAT respectiv: 3 Nr. întreprinderi cu activitate legate de tematica obiectivului transversal 2: 0
6B	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 16.100 Nr. locuri de muncă create: 12 Cheltuială publică: 701.000 euro Clădiri reabilitate cu introducerea de funcții noi: 2 Proiecte cu C+M pe baza auditului energetic: 2	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 14.371 Nr. locuri de muncă create: 4 Cheltuială publică: 493.380,06 euro

AFIR
împreună creștem
satul românesc

	Unități de cazare conectate la sistem de rezervare: 10 Unități de cazare care asumă măsuri de eficiența energetică: 2	Clădiri reabilitate cu introducerea de funcții noi: 4 Proiecte cu C+M pe baza auditului energetic: 4 Unități de cazare conectate la sistem de rezervare: 0 Unități de cazare care asumă măsuri de eficiența energetică: 0
--	--	--

Analizând datele prezentate mai sus din proiectele contractate și în faza de implementare, reiese că indicatorii de monitorizare aferenți măsurilor lansate se pot realiza parțial, dar având în vedere numărul proiectelor depuse la AFIR (6 buc) pentru verificare și disponibilitatea unei resurse financiare pentru următorul apel de selecție, există posibilitatea realizării indicatorii de monitorizare prevăzuți în SDL.

Ancheta pe bază de chestionar

Este utilizat ca instrument chestionarul aplicat în rândul beneficiarilor cu proiecte în curs de implementare și finalizate până la 01.10.2018 totodată reprezintă o modalitate de a colecta informații de la un grup țintă prin intermediul unui chestionar. Au fost aleși liderii locali pentru identificarea subiecților deoarece considerăm că aceștia cunosc cel mai bine teritoriul și pot identifica mai ușor participanții la sondajul de opinie. Fiecare lider local a fost căutat și au fost completate chestionarele offline. Cerințele minime pentru participanții la sondaj au fost ca aceștia să provină din domenii de interes diferite. Împreună cu chestionarul a fost prezentat și materialul informativ care a cuprins toate informațiile relevante de ajutor în participarea la întocmirea chestionarelor.

Chestionarul a cuprins următoarele întrebări importante din punct de vedere al evaluării după cum urmează:

1.În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?

deloc relevant/ puțin relevant/oarecum relevant/relevant/foarte relevant

2.Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?

deloc coerentă/puțin coerentă/oarecum coerentă/coerentă/foarte coerentă

3.În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective?

deloc/în mica măsură/în măsură medie/în mare măsură

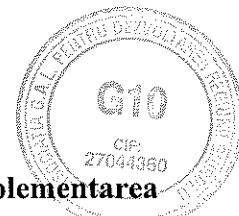
4. Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER?

Capitalul social s-a îmbunătățit? Nu am remarcat nici o îmbunătățire/Îmbunătățire medie/Îmbunătățire mare,

Guvernanța locală s-a îmbunătățit la nivel local? Nu am remarcat nici o îmbunătățire/Îmbunătățire medie/Îmbunătățire mare, Rezultatele implementării SDL au generat îmbunătățirea calității vieții în teritoriul vizat de strategie? Nu am remarcat nici o îmbunătățire*/Îmbunătățire medie/Îmbunătățire mare,

AFIR
împreună creștem
satul românesc

5. Care sunt factorii interni și externi care influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute? Ce măsuri sunt încă necesare? Vă rugăm să detaliați părerea dvs,

Colaborarea cu factorii de decizie la nivel local: influență pozitivă/negativă

Capacitatea beneficiarilor de a-și respecta angajamentele asumate în cererea de finanțare- influență mare/influență mică

6. În ce măsură a sprijinit strategia dezvoltarea locală în zonele rurale? (contribuția SDL la aria de intervenție 6B)

deloc/în mica măsură/în măsură medie/în mare măsură

7. Care dintre următoarele obiective din strategie vi se pare necesare pentru nevoile și potențialul de dezvoltare ale teritoriului? (Pe o scală de la 1 la 5 unde numărul 1 înseamnă deloc important, iar numărul 5 înseamnă foarte important.)

- a) Înființarea/dezvoltarea firmelor
- b) Crearea de noi locuri de muncă
- c) Dezvoltarea prelucrării produselor agricole
- d) Dezvoltarea sectorului de servicii inclusiv serviciile medicale
- e) Dezvoltarea infrastructurii sociale
- f) Utilizarea surselor de energie regenerabile

Completarea chestionarului s-a realizat prin bifarea variantei de răspuns. Chestionarele în format letric completate se găsesc la sediul Asociației GAL G10. Pe fiecare chestionar au fost trecute următoarele date: nume și prenume participant și domeniul de interes. Participanții au provenit din diverse domenii de activitate: interes agricol, non agricol, administrație publică, societăți civile.

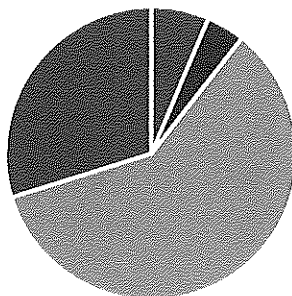
Pe parcursul procesului de colectare a datelor prin chestionar, personalul administrativ a fost implicat în mod constant, pentru a asigura eficiența sistemului de sondaj dar și veridicitatea datelor obținute, totodată au facilitat procedeul de colectare a datelor.

Grupul țintă a fost alcătuit din 50 subiecți, fiind alese câte 5 persoane din fiecare UAT componentă GAL.

Numărul răspunsurilor planificate	Numărul răspunsurilor colectate
50	50

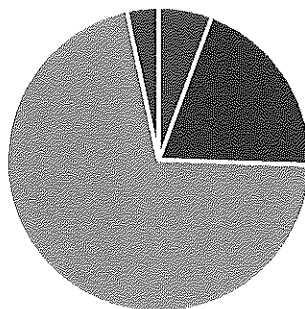
În urma centralizării răspunsurilor au rezultat următoarele:

1.În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?

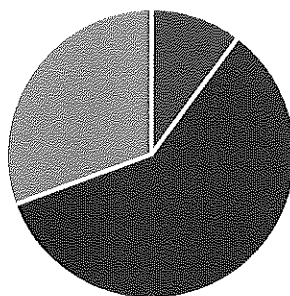
■ Putin relevant ■ Oarecum relevant ■ Relevant ■ Foarte relevant

2.Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?

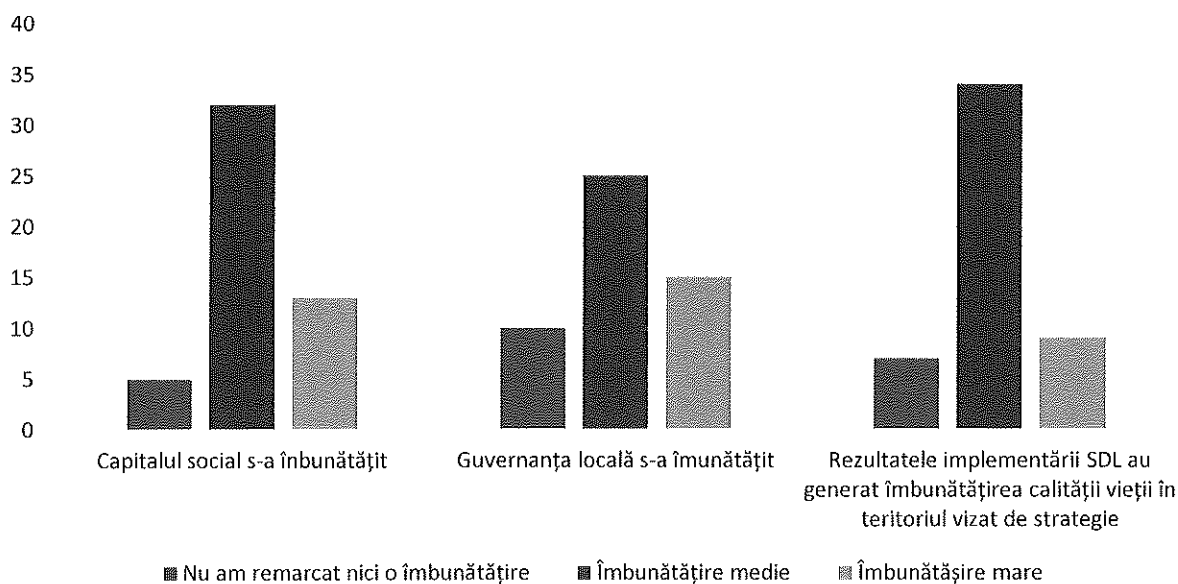
■ Putin ■ Oarecum ■ Coerent ■ Foarte

3.În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective?

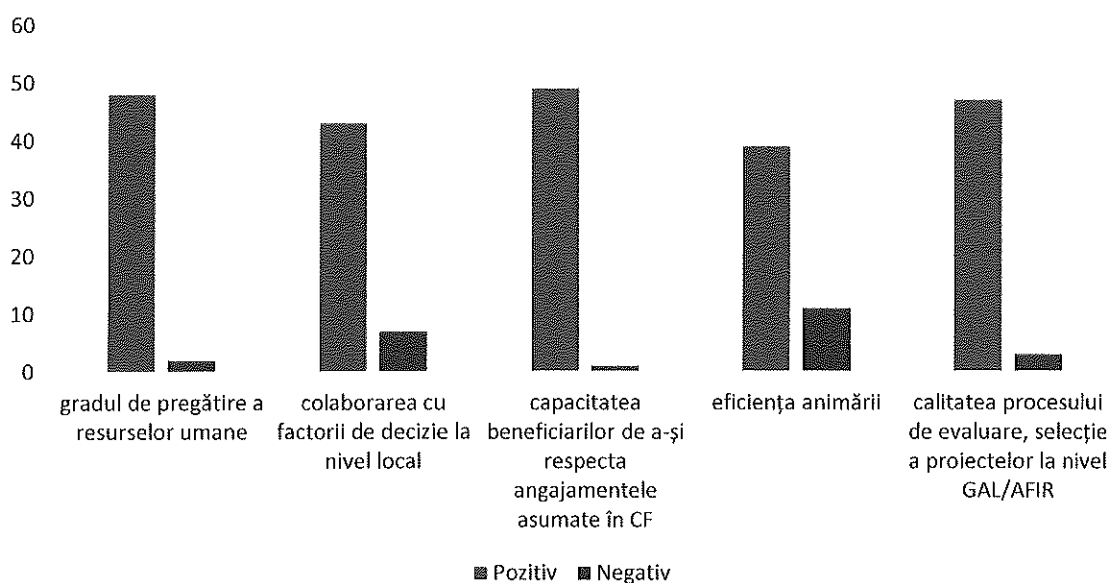
■ Mica masura ■ Masura medie ■ Mare masura ■ Deloc

4. Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER?

5. Care sunt factorii interni și externi care influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute? Ce măsuri sunt încă necesare? Vă rugăm să detaliați părerea dvs,

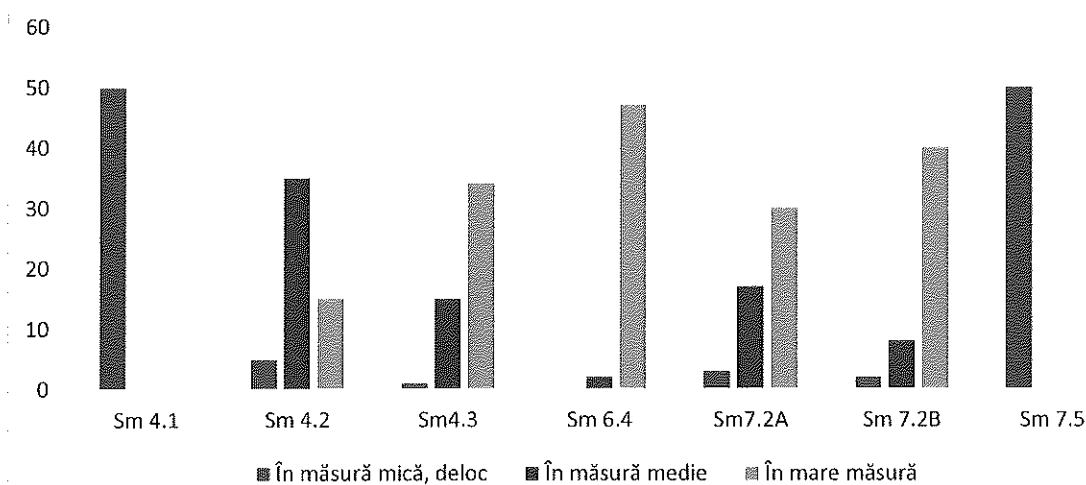
- gradul de pregătire a resurselor umane,
- colaborarea cu factorii de decizie la nivel local,
- capacitatea beneficiarilor de a-și respecta angajamentele asumate în cererea de finanțare
- eficiența animării,
- calitatea procesului de evaluare, selecție a proiectelor la nivel GAL și AFIR, respectarea termenelor procedurale,

6.În ce măsură a sprijinit strategia dezvoltarea locală în zonele rurale?

- Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite,
 - Accesul la serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale a crescut,
 - Strategia de Dezvoltare Locală a determinat crearea de oportunități de creare a forței de muncă
- Se vor analiza efectele celor 7 măsuri din Strategia de Dezvoltare Locală a Asociației GAL G10:

- M4/2A - Sm 4.1
- M4/6A - Sm 4.2
- M6/5C - Sm 4.3
- M6/6A - Sm 6.4
- M7/5C - Sm 7.2A
- M7/6B - Sm 7.2B
- M7/6B - Sm 7.5

7.Care dintre următoarele obiective din strategie vi se pare necesare pentru nevoile și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?

Obiective	Putin important	Oarecum important	Important	Foarte important
Înființarea/dezvoltarea firmelor	0	8	18	24
Crearea de noi locuri de muncă	0	0	12	38
Dezvoltarea prelucrării produselor agricole	0	0	24	26
Dezvoltarea sectorului de servicii (inclusiv cele medicale)	0	8	32	10
Dezvoltarea infrastructurii sociale	0	4	20	26
Utilizarea surselor de energie regenerabile	0	8	19	23

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Pe parcursul procesului de colectare a datelor prin chestionare membrii Comitetului de coordonare a evaluării SDL, au fost implicați în mod constant, pentru a asigura eficiența sistemului de colectare a datelor precum și pentru a monitoriza îndeplinirea ratei de răspuns planificat cu răspunsuri corecte și relevante.

Atelier de lucru

Au fost organizate 3 ateliere de lucru, câte un atelier în fiecare sub zonă (zona Borsecului, zona Nord, Zona sud). În cadrul atelierului de lucru, unde au fost prezenți reprezentanții ai autorităților publice locale, reprezentanți ai societăților civile, reprezentanți legal ai proiectelor contractate și în curs de implementare și potențiali beneficiari, au fost analizate rezultatele obținute și motivele pentru care rezultatele planificate au fost sau nu au fost atinse, au fost formulate recomandări, au fost propuneri privind modificarea SDL, mai precis sm 4.1 „Amenajarea și gestionarea gunoiului de grajd”, au fost comparate rezultatele planificate cu cele efectiv atinse.

Totodată s-a discutat necesitatea realocării unor sume neaccesate și disponibile la măsurile care au scopul dezvoltării firmelor, crearea de noi locuri de muncă și dezvoltarea/inființarea serviciilor inclusiv cele sociale și medicale.

6. Constatări și concluziile evaluării

I. Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală

Întrebarea de evaluare nr. 1: *În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?*

În urma evaluării efectuate prin cele trei metode propuse, utilizând sursele de date sus menționate, s-au constatat următoarele:

- logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă pentru nevoile din teritoriu, însă în perioada supusă evaluării au fost realocări bugetare între măsuri, iar fișele măsurii au fost modificate. Această argumentare se bazează pe faptul că toate măsurile propuse inițial vor fi lansate, încă există interes pentru depunere proiecte pentru măsurile lansate cu alocarea financiară epuizată și pentru cele care se vor lansa. Realocarea bugetară între măsură se va realiza luând în considerare solicitarea mare de cereri de proiecte pentru M6/6A -sm-6.4 *Servicii de calitate pentru populație*.

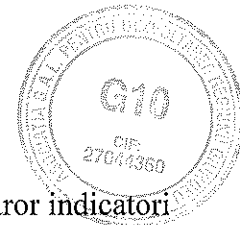
Totodată s-a demonstrat faptul că, pentru perioada evaluată, logica de intervenție este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului.

Întrebarea de evaluare nr. 2: *Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?*

În urma evaluării efectuate prin cele trei metode propuse, utilizând sursele de date sus menționate, s-au constatat următoarele:

AFIR
împreună creștem
satul românesc

- s-a demonstrat faptul că pentru perioada analizată au fost lansate măsuri ai căror indicatori de monitorizare vor fi atinși. Resursele alocate fiecărei măsuri sunt suficiente pentru a genera realizările și rezultatele propuse. Indicatorii de monitorizare sunt specifici, măsurabili, fezabili, relevanți și suficienți pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute. În fișele măsurilor au fost trecute obiectivele generale și obiectivele specifice care relevă rezultatele așteptate în urma implementării SDL.

Totodată s-a demonstrat faptul că, pentru perioada evaluată, logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală este coerentă.

II. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie

Întrebarea de evaluare nr. 3: **În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective?**

În urma evaluării efectuate prin cele trei metode propuse, utilizând sursele de date sus menționate, s-a constatat că operațiile contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie.

III. Valoarea adăugată datorată metodei LEADER

Întrebarea de evaluare nr.4: **Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER? Dezvoltarea capitalului social local, rezultatele obținute prin implementarea strategiei, îmbunătățirea guvernancei locale?**

În urma evaluării efectuate utilizând sursele de date sus menționate, s-a constatat că:

- au fost realizate și centralizate 50 de chestionare, câte 5 chestionare pentru fiecare UAT componentă.
- Gradul de îmbunătățire a al capitalului social datorită aplicării metodei LEADER a avut o îmbunătățire medie,
- Gradul de îmbunătățire a guvernancei la nivel local datorită aplicării metodei LEADER, de asemenea a fost medie
- Rezultatele implementării Strategiei de Dezvoltare Locală au generat o îmbunătățire medie a calității vieții în teritoriu.

IV. Factorii de succes și de insucces

Întrebarea de evaluare nr.5: **Care sunt factorii interni și externi care influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute? Ce măsuri sunt încă necesare?**

În urma evaluării efectuate utilizând sursele de date sus menționate, s-a constatat că gardul de implementare a proiectelor, capacitatea beneficiarilor de a-și respecta angajamentele asumate în cererea de finanțare și colaborarea cu factorii de decizie la nivel local vor influența în mare măsură viitoarea programare.

V. Contribuția SDL la aria de intervenție 6B

Întrebarea de evaluare nr.5: **În ce măsură a sprijinit strategia dezvoltarea locală în zonele rurale?**

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Prin intermediul întrebării de evaluare mai sus s-a dori aprecierea modului în care, prin intervenția Strategiei de Dezvoltare Locală la serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite, accesul la serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale a crescut și a măsurii în care SDL a determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă. Analiza s-a realizat cu ajutorul indicatorilor procentul populației vizate de SDL, procentul populației rurale care vor beneficia de servicii/infrastructură îmbunătățite și locuri de muncă create în cadrul proiectelor sprijinite.

Evaluarea s-a bazat pe efectele proiectelor care se află în implementare, întrucât nu avem proiecte finalizate, numai proiecte în curs de implementare.

Au fost detaliate toate proiectele aflate în implementare, iar din analiza documentelor a reieșit faptul că procentul populației care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite este net mai mare decât cel vizat prin măsură, prin SDL fiind indicator obligatoriu minim 16100 persoane.

Tabelul următor ilustrează principalele probleme în procesul de evaluare:

Metodologie propusă	Limitări metodologice identificate
Studiul și analiza datelor administrative	În cadrul sm 4.1 și 7.5 nu au fost depuse nici un proiect și nu sunt finalizate nici un proiect la data de 01.10.2018.
Ancheta pe bază de chestionar	Contactarea beneficiarilor anchemtați nu a garantat completarea chestionarelor de către beneficiari, existând posibilitatea obținerii unei rate reduse de răspuns într-o primă fază, dar au fost depuse toate diligențele pentru îmbunătățirea ratei de răspuns prin contactare repetată.
Atelier de lucru	Dincolo de managementul și organizarea evenimentului, limitarea metodologică a atelierului de lucru include tendința apariției unor opinii general acceptate, precum și posibilitatea ca anumiți participanți să domine în timpul discuțiilor. Pentru reducerea acestor limitări s-au efectuat modalități de organizare și moderare, precum pregătirea în avans a unei agende care să includă toate subiectele relevante pentru discuți și care să garanteze că tuturor participanților le-a fost alocat suficient timp pentru a-și exprima opiniile. Experiența moderatorului a fost crucială la buna desfășurare la atelierul de lucru și obținerea unui maxim de rezultate.

7. Concluzii, recomandări și lecții de învățat

Având în vedere că evaluarea SDL este o cerință obligatorie conform prevederilor Regulamentului European, realizarea evaluării implementării Strategiei de Dezvoltare Locală GAL G10 pentru perioada cuprinsă între 24.11.2016 - 01.10.2018 s-a desfășurat conform planului de evaluare aprobat de către Consiliul Director pe o perioadă cuprinsă între 12.11.2018 și 31.12.2019. Pe parcursul desfășurării procesului de evaluare s-a folosit 5 metode de evaluare, atât calitative cât și cantitative, și au fost folosite toate sursele de date existente la momentul desfășurării activității. În ceea ce privește sursele de date folosite în realizarea analizei pe bază de chestionar, am considerat că este necesar să implicăm liderii locali, beneficiarii de proiecte, membrii Comitetului Director și un procent

AFIR
împreună creștem
satul românesc

din populația întregului teritoriu GAL. Pentru selectarea participanților la sondajul de opinie, am apelat la ajutorul liderilor locali în identificarea persoanelor din teritoriu care să accepte să completeze chestionarul. Limitările procesului de evaluare sunt din cauza faptului că pentru perioada analizată sunt doar 13 proiecte contractate și aflate în implementare. Din cauza faptului că proiectele se află în implementare și nu avem nici un proiect implementat aflat în monitorizare, rezultatele implementării SDL nu sunt atât de cunoscute în teritoriu.

Evaluarea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală GAL G 10 s-a realizat cu ajutorul a 7 întrebări de evaluare prin care am încercat să acoperim toate temele de evaluare propuse.

Concluziile privind evaluarea implementării SDL de către GAL G 10 SUNT:

- Logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului;
- Logica de intervenție care stă la baza strategiei de dezvoltare locală este coerentă;
- Măsura în care au fost atinse obiectivele strategiei: în măsură medie, ținând cont de numărul măsurilor lansate și al proiectelor depuse, sunt obiective ale strategiei care au fost deja atinse;

Considerăm că vom atinge diferența obiectivelor în viitor, întrucât la momentul redactării raportului de evaluare, în urma Rapoartelor de selecție întocmite în perioada 01 octombrie 2018 – 15 ianuarie 2019, pentru sm. 7.2A, 7.2B au fost selectați 6 proiecte și sunt în evaluare la CRFIR Alba -Iulia. Valoarea proiectelor selectate este de 673.968,73 euro.

- Submăsurile din Strategia de Dezvoltare Locală au sprijinit dezvoltarea locală a teritoriului GAL G10 în măsură medie.

Se recomandă în continuare diversificarea și adaptarea activităților de comunicare cu potențialii beneficiari în vederea creșterii gradului de conștientizare asupra importanței serviciilor de formare și consultanță, furnizarea de informații suplimentare, încurajarea autorităților și potențialii beneficiari. Fondurile disponibile în planul de finanțare să fie gestionate după următoarele principii:

- principiul eficienței, cât de eficient au fost utilizate resursele pentru obținerea rezultatelor;
- principiul eficacității, măsura în care intervenția și-a atins sau e pe cale să își atingă obiectivele;
- principiul relevanței, relevanța intervenției față de nevoile socio-economice;
- principiul;
- impactul, În ce măsură efectele obținute se datorează intervenției, distinct de alți factori sau alte intervenții care au influențat aceste efecte;
- sustenabilitate, Șansele ca rezultatele obținute să fie păstrate sau dezvoltate în viitor

Rezultatele implementării SDL să fie realiste, să fie măsurabile prin indicatori verificabile și să fie într-o legătură logică cu activitățile.

Implementarea SDL să atingă anumite standarde de calitate și de performanță, să producă o schimbare vizibilă sau să aibă un rezultat concret. Informarea actorilor local să fie mai eficientă,

Lecțiile învățate înglobează acele cunoștințe, observații, probleme, evenimente, propuneri, recomandări, rezultate în urma desfășurării activităților de evaluare a SDL, care au valoare pentru viitor.

AFIR
împreună creștem
satul românesc

Pornind de la specificul teritoriului GAL G10 s-ar impune viitoarea SDL să vizeze valorificarea potențialului agroturistic, să impulsioneze dezvoltarea și diversificarea producțiilor agricole și non-agricole, să asigure dezvoltarea durabilă și îmbunătățirea calității vieții.

Proiectele implementate și acele care vor fi realizate din fonduri europene să nu se limiteze la cerințe minime de vizibilitate și să înceapă diseminarea înainte de finalizarea proiectelor.

Experiența câștigată de-a lungul celor doi ani de implementare a strategiei trebuie să folosim pentru atingerea obiectivelor prevăzute în SDL până la sfârșitul anului 2019.

Președinte GAL G10
BAKOS EDIT

.....

Reprezentant legal GAL G10
BAKOS SZABOLCS

.....

PROIECT FINANȚAT DE
UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL
ROMÂNIEI

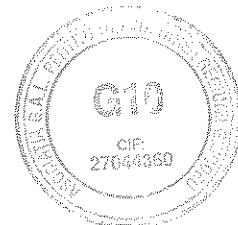
LEADER

AFIR
împreună creștem
satul românesc

G10

Anexa 1 Grila pentru aprecierea calității raportului de evaluare

Criteria de apreciere	Nesatisfăcător	Satisfăcător	Bine	Foarte bine
1. Raportul răspunde nevoilor GAL: Raportul de evaluare furnizează răspunsuri pentru toate întrebările de evaluare și acoperă toate punctele din caietul de sarcini.			X	
2. Evaluarea s-a desfășurat în mod participativ: Factorii interesați au fost implicați în mod adecvat în procesul evaluării.		X		
3. Metodologie de evaluare adecvată: Metodologia de evaluare utilizată a fost adecvată pentru a răspunde întrebărilor de evaluare în mod corespunzător			X	
4. Date de încredere: Datele colectate provin din surse de încredere și sunt relevante pentru scopul evaluării.		X		
5. Analize adecvate: Datele cantitative și calitative au fost analizate în mod adecvat pentru a putea răspunde întrebărilor de evaluare.			X	
6. Rezultate credibile: Constatările și concluziile evaluării sunt bine fundamentate, decurg logic din analizele efectuate și sunt clar prezentate.			X	
7. Concluzii imparțiale: Concluziile evaluării sunt justificate în mod adecvat și sunt obiective.			X	
8. Raport clar: Raportul este bine structurat, este clar și ușor de înțeles.			X	
9. Recomandări utile: Raportul prezintă recomandări relevante, clare și suficient de detaliate.			X	
În ansamblu și luând în considerare contextul, constrângerile și limitările procesului de evaluare, raportul de evaluare este apreciat ca:	Nesatisfăcător	Satisfăcător	Bun	Foarte bun

MATRICE EVALUARE STRATEGIE DE DEZVOLTARE LOCALA

ASOCIAȚIA GAL G10

perioada 24.11.2016-01.10.2018

COMPONENTA GENERALA

TEME	ÎNTREBĂRI	CRITERII DE EVALUARE	INDICATORI	CUANTIFICARE	METODE	SURSE
1. Logica intervenției SDL	În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?	Nevoile de la momentul elaborării SDL până în prezent au rămas la fel, s-au modificat	Nr. nevoi identificate	Aprecierea evaluatorului: - relevantă	Analiza datelor Anchetă pe bază de chestionar	Membri fondatori Solicitanții și Beneficiarii proiectelor; Chestionare
	Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?	Măsurile din cadrul SDL au fost revizuite, în caz de necesitate, pentru a ține cont de dinamica acestor nevoi	Nr. măsuri din SDL revizuite: - toate cele șapte măsuri au fost revizuite		Analiza datelor Anchetă pe bază de chestionar	SDL și modificările de SDL Echipa tehnica a GAL G10 Chestionare
		Sunt activitățile (măsuri, proceduri, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate acestora suficiente pentru a genera realizările și rezultatele așteptate (indicatorii prevăzuți în strategie)?	Nr. măsuri de sprijin cuprinse în SDL și bugetul alocat fiecărei măsuri	Aprecierea evaluatorului: - coerență	Analiza datelor Anchetă pe bază de chestionar Atelier de lucru	Documente GAL Solicitanții și Beneficiarii proiectelor; Echipa tehnica GAL G10 Chestionare
		Sunt definiți indicatori de realizare adecvați pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute (specifci, măsurabili, fezabili, relevanți și suficienți)?	Nr. de modificari a indicatorilor mentionati in anexa IV din SDL sau in fisa masurii		Analiza datelor Anchetă pe bază de chestionar Atelier de lucru	Documente GAL: Chestionare Anexa cu indicatori de monitorizare din SDL; Anexa 2 Monitorizare Gal-uri de către AM PNDR; Echipa tehnica GAL G10

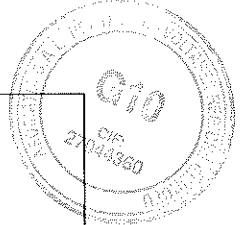

MATRICE EVALUARE STRATEGIE DE DEZVOLTARE LOCALA

ASOCIAȚIA GAL G10

perioada 24.11.2016-01.10.2018

<p>2. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie</p>	<p>În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?</p> <p>În ce măsură a contribuit strategia la creșterea gradului de ocupare a forței de muncă la nivelul teritoriului?</p> <p>Ce rezultate au obținut proiectele finanțate în ceea ce privește îmbunătățirea competitivității firmelor locale?</p>	<p>Procentul de obiective atinse Sunt definiți indicatori de realizare adecvați, în ceea ce privește numărul de locuri de muncă, în cadrul măsurilor ?</p> <p>Firmele locale si-au dezvoltat noi procese de producție si noi canale de desfacere? Au aparut firme locale nou infiintate?</p>	<p>Nr. locuri de munca create</p>	<p>Măsura în care au fost atinse obiectivele: - medie; sau Probabilitatea atingerii obiectivelor: - medie;</p>	<p>Analiza datelor administrative Anchetă pe bază de chestionar</p>	<p>Documente GAL Echipa tehnica/executiva GAL, Chestionare</p>
<p>3. Valoarea adăugată datorată metodei LEADER</p>	<p>Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER?</p>	<p>Capitalul social s-a îmbunătățit</p> <p>Guvernanța locală s-a îmbunătățită la nivel local</p>	<p>Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER;</p> <p>Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a guvernantei la nivel local datorită aplicării metodei LEADER</p>	<p>Aprecierile evaluatorului: - îmbunătățire medie;</p> <p>Aprecierile evaluatorului: - îmbunătățire medie;</p>	<p>Analiza datelor administrative Anchetă pe bază de chestionar Atelier de lucru</p> <p>Analiza datelor administrative Anchetă pe bază de chestionar</p>	<p>Documente GAL Liderii locali Beneficiarii publici Anexa cu indicatori de monitorizare din SDL; Chestionare</p> <p>Documente GAL Liderii locali Beneficiarii publici Chestionare</p>

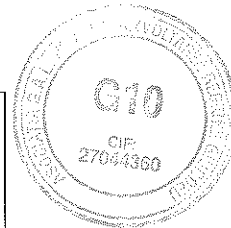

MATRICE EVALUARE STRATEGIE DE DEZVOLTARE LOCALA

ASOCIAȚIA GAL G10

perioada 24.11.2016-01.10.2018

<p>4. Factori de succes/insucces. Mecanismul de implementare a strategiei</p>	<p>Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute?</p> <p>Ce măsuri au fost adoptate până la data evaluării și cu ce efecte?</p> <p>Ce măsuri sunt încă necesare?</p>	<p>Gradul de pregătire a resurselor umane</p> <p>Eficiența animării</p> <p>Colaborarea cu factorii de decizie la nivel local</p> <p>Calitatea procesului de evaluare și selecție a proiectelor la nivel de GAL,</p> <p>Respectarea termenelor procedurale de evaluare a proiectelor depuse la AFIR</p> <p>Calitatea procesului de evaluare și selecție a proiectelor la nivel de GAL și AFIR</p>	<p>Gradul de instruire/formare și calificativele obținute de către personalul GAL;</p> <p>Gradul de instruire/formare a beneficiarilor (publici/privati), firmelor de consultanță</p> <p>Nr. sesiuni cu proiecte a caror valoare depășește alocarea pe apel</p> <p>Gradul de implicare /participare a partenerilor la activitățile organizate de GAL</p> <p>Numar de proiecte declarate neconforme, neeligibile de către AFIR</p> <p>Perioada de timp pana la semnarea contractului de finantare de către beneficiar</p>	<p>Aprecierile evaluatorului:</p> <p>- mic</p> <p>Aprecierile evaluatorului:</p> <p>- redusa;</p> <p>Aprecierile evaluatorului:</p> <p>- medie;</p> <p>Aprecierile evaluatorului:</p> <p>- redusa;</p> <p>Aprecierile evaluatorului:</p> <p>- ridicata</p>	<p>Analiza datelor administrative</p> <p>Anchetă pe bază de chestionar</p> <p>Analiza datelor administrative</p> <p>Anchetă pe bază de chestionar</p> <p>Analiza datelor administrative</p> <p>Anchetă pe bază de chestionar</p> <p>Analiza datelor administrative</p> <p>Anchetă pe bază de chestionar</p> <p>Atelier de lucru</p>	<p>Documente GAL (dosar resurse umane, fișele/rapoartele de evaluare a angajaților);</p> <p>Beneficiarii direcți; firmele de consultanță;</p> <p>Chestionare</p> <p>Documente GAL;</p> <p>Liderii locali;</p> <p>Beneficiarii direcți;</p> <p>Chestionare</p> <p>Documente GAL;</p> <p>Liderii locali;</p> <p>Angajații GAL;</p> <p>Beneficiarii direcți;</p> <p>Chestionare;</p> <p>Documente GAL;</p> <p>Expertii</p> <p>AFIR/CRFIR/OJFIR/CDRJ;</p> <p>Firmele de consultanță;</p> <p>Angajații GAL;</p>

MATRICE EVALUARE STRATEGIE DE DEZVOLTARE LOCALA

ASOCIAȚIA GAL G10

perioada 24.11.2016-01.10.2018

5. Contribuția SDL la aria de intervenție 6B	În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?	Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite;	Procentajul populației rurale vizate de strategiile de dezvoltare locală	Aprecierile evaluatorului: - în mare măsură	Analiza datelor administrative Anchetă pe bază de chestionar Atelier de lucru	Documente GAL; Echipa tehnica GAL, Partenerii publici din GAL; Firmele de consultanta;
	Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut	Procentajul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	Aprecierile evaluatorului: - în măsură medie;	Analiza datelor administrative Anchetă pe bază de chestionar Atelier de lucru		
	Strategiile de dezvoltare locală au determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă	Locuri de muncă create în cadrul proiectelor sprijinite (LEADER).	Aprecierile evaluatorului: - medie;	Analiza datelor administrative Anchetă pe bază de chestionar Atelier de lucru		
	Informații suplimentare	Număr de proiecte/inițiative susținute prin SDL.			Analiza datelor administrative Anchetă pe bază de chestionar Atelier de lucru	

